

11/11
N16

Construint una comunitat del coneixement

El CEI Catalunya Sud reuneix
a Tarragona experts de tot el món

**Les publicacions
científiques van
créixer un 11% el
2010**

L'informe de visibilitat
científica confirma un bon
posicionament de la Universitat

**El Campus Terres
de l'Ebre i l'ETSA
estrenen curs a les
noves seus**

Antoni Brufau, president de
Repsol YPF, imparteix la lliçó
inaugural del curs acadèmic
2011-12

**Premi Vicens Vives al
programa formatiu
d'estudiants xinesos**

Guardó a l'excel·lència d'un
programa coordinat per les
professores Sara Pujol, Maria
Herrera i Esther Forgas

EDITA

Universitat Rovira i Virgili

DIRECCIÓ

Ignasi Soler

REDACCIÓ

Berta Ramos, Cinta S. Bellmunt,
Cristina Mallo

Gabinet de Comunicació i
Relacions Externes
C/ de l'Escorxador, s/n.
43003 Tarragona
Tel 977 558006
Fax 977 558258
revista@urv.cat

ASSESSORAMENT LINGÜÍSTIC

Servei Lingüístic de la URV

FOTOGRAFIA

Ramon Torrents
Xavi Jurio
Marià Cebolla

MAQUETACIÓ

Medigrup Digital S.A.

PUBLICITAT I DISTRIBUCIÓ

Rosa Abelló
Tel 977 558006
revista@urv.cat

Dipòsit legal:
B - 48078 - 2004

URV ÉS UNA PUBLICACIÓ DE
DISTRIBUCIÓ GRATUÏTA. SI LA
VOLEU REBRE, ENVIEU LES
VOSTRES DADES PER CORREU
ELECTRÒNIC A:
REVISTA@URV.CAT
PER FAX AL 977 55 82 58
O BÉ ENS TRUQUEU AL
TELÈFON 977 55 80 06

Fòrum Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud

El dijous 20 d'octubre va tenir lloc a Madrid la presentació de la tercera i darrera fase de selecció de campus d'excel·lència internacional, en la qual van ser distingits finalment nou campus més, tres en l'àmbit internacional i sis, en l'àmbit regional europeu. D'altra banda, els projectes seleccionats en convocatòries anteriors, com el CEICS, podien optar a finançament addicional, una possibilitat que ha representat per al nostre projecte una nova dotació de 5 milions d'euros, la segona pel que fa a quantitat en aquest apartat a tot l'Estat, que s'afegeixen als 1,3 M€ aconseguits en la modalitat d'Enfortiment al mes de maig passat.

Segons el Ministeri d'Educació, la intenció és que l'any 2015, quan finalitza el programa, el mapa de CEI a l'Estat espanyol estigui configurat per 10 CEI i 10 CEIR, la qual cosa significarà, probablement, l'agregació d'alguns dels projectes actualment seleccionats. A hores d'ara, la majoria de projectes reconeguts estan configurats per diverses universitats i només menys de la meitat de CEI o CEIR reconeguts són propis d'una única universitat, com és el cas del nostre Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud. A més, el CEICS i l'Studii Salamantini de la Universitat de Salamanca, juntament amb la Universitat de Granada, són els dos únics CEI no ubicats en una capital autonòmica. Va ser la indiscutible realitat que ratificava la nostra proposta, junt amb la qualitat de la feina feta, la que va fer possible el reconeixement del CEICS: la solidesa d'un projecte coherent, travat, necessari i defensat per tots, sense fissures; agents del coneixement, sectors productius i Administració en tots els àmbits: ajuntaments, Diputació i Govern de la Generalitat. I és aquest model el que seguirem enfortint amb la mirada posada en l'any 2015, per poder ser confirmats plenament com un dels vint campus d'excel·lència de tot l'Estat.

L'especialització i la singularització és, avui en dia, una necessitat ineludible, que d'altra banda la mateixa convocatòria i l'estratègia Universitat 2015 impulsen. Aquesta singularització, ja molt ambiciosa en el nostre projecte, amb cinc subcampus que descansen en realitats socio-econòmiques incontrovertibles, abasta, de fet, tots els àmbits de coneixement i fa possible un increment de visibilitat i impacte de l'activitat que impulsa i beneficia tota la Universitat.

Finançat també mercès a la convocatòria d'Enfortiment del CEI, entre el 9 i l'11 de novembre es farà el primer Fòrum del Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud (CEICS), que tindrà un caràcter anual. Pretenem que aquest esdeveniment sigui el fòrum on tota la comunitat científica del CEICS estableixi les línies principals d'actuació en cadascun dels àmbits i també transversalment, a través de les quals evolucioni el CEICS i amb ell, el seu sistema de governança i se'n dirigeixi així l'actuació futura. Enguany, el primer Fòrum CEICS tindrà com a motiu principal la formació doctoral amb una sessió de treball específica que es farà coincidir amb la clausura de l'Any Internacional de la Química.

En un moment crucial per a la nostra societat, en què les finances públiques experimenten un retrocés fins fa ben poc inimaginable, ja que afecten particularment el sistema universitari i de recerca, entenc que projectes com el CEICS, a banda dels importants recursos addicionals que està comportant, mostren a tothom la fortlesa del Pol de Coneixement de la Catalunya Sud, encapçalat per la seva universitat: la Universitat Rovira i Virgili, amb una activitat que té alhora impacte regional i internacional en tota l'esfera del saber i en tots els àmbits de treball: docència, recerca i transferència de coneixement cap a la societat. El CEICS, amb l'agregació que significa, constitueix un element clau per superar l'actual moment econòmic i liderar el procés de transformació en societat del coneixement d'una regió, la Catalunya Sud, que té tots els elements per ocupar un lloc amb nom propi en l'avui més necessària que mai Europa del coneixement, l'única garantia per al model europeu del benestar.

FRANCESC XAVIER GRAU VIDAL, RECTOR DE LA UNIVERSITAT ROVIRA I VIRGILI

SUMARI

EL TEMA

Primer Fòrum CEICS
PÀG. 4

LA RECERCA

Les publicacions científiques van créixer un 11% el 2010
PÀG. 6

LA FORMACIÓ

Les relacions amb la Xina, en l'oferta de formació continuada
PÀG. 13

UNIVERSITAT-EMPRESA

Nou programa de beques de recerca i formació de doctors
PÀG. 16

LA URV A FONTS

El campus Terres de l'Ebre estrena edifici
PÀG. 25

GENT DE CASA

Premi Vicens Vives al programa formatiu d'estudiants xinesos
PÀG. 30

PUBLICACIONS

Editat el *Repertori bibliogràfic de la literatura popular catalana: el cicle romàntic*
PÀG. 34

Trobada del CEICS amb empreses i aliats internacionals

El Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud durà a terme el primer Fòrum els dies 9, 10 i 11 de novembre. Es tracta d'una trobada anual de la comunitat CEICS que aplegarà els agregats promotors i col·laboradors del campus, els socis, els aliats nacionals, estatals i internacionals i el públic estratègic del projecte. Tindrà lloc al campus Catalunya de la URV i en diferents seus dels agregats, i els organitzadors han convidat més de 100 experts i aliats destacats en algun dels àmbits d'especialització del CEICS, la majoria d'ells vinguts de diferents punts d'Europa.

El CEICS és el resultat d'haver consolidat l'agregació estratègica de les diferents entitats i estructures de docència, recerca, transferència de coneixement i el sector productiu del sud de Catalunya amb l'objectiu d'esdevenir un referent internacional en els àmbits de la química i l'energia, la nutrició i la salut, el turisme, l'enologia, i el patrimoni i la cultura. Aquesta iniciativa, impulsada per la Universitat Rovira i Virgili, ha permès des del 2001 articular una xarxa de centres de recerca, centres tecnològics i el sector assistencial i productiu que ofereix una oportunitat única per convertir-se en una regió del coneixement on s'ofereix formació i investigació de màxima qualitat. A més, les empreses hi poden crear lligams, ser més competitives i establir-se en un entorn especialitzat en els cinc àmbits de referència.

Durant el Fòrum es reuniran el Consell Empresarial i Internacional i el Consell Institucional del CEICS per debatre sobre quines han de ser les bases d'actuació del CEICS en el període 2012-15. També s'analitzarà la reforma del estudis de doctorat amb experts de països que ja han avançat en nous models, i es faran reunions científiques de cada àmbit:

Química i energia

La utilització dels recursos renovables i la reducció de la dependència del petroli són condicions indispensables per a una societat sostenible. Les

Acte de celebració del reconeixement com a CEICS a Tarragona, el 2 de novembre de 2010.

jornades que s'inclouen en el primer Fòrum CEICS se centren en el paper de la investigació química en la producció d'energia, eficient i neta, amb l'objectiu d'explorar les possibilitats de noves estratègies. En aquest camp, la catàlisi és una ciència clau per a l'energia sostenible. No importa quina sigui la font (petroli, gas natural, carbó, biomassa, solar), perquè un futur sostenible implica la catàlisi.

Nutrició i salut

Els temes de debat en el programa d'aquest àmbit van des de la nutrigenètica i la nutrigenòmica fins als aliments funcionals i el control del pes corporal. En paral·lel es farà una reunió del programa Bioclaims (Biomarkers of Robustness of Metabolic Homeostasis for Nutrigenomics-derived Health Claims Made on Food), que té l'objectiu d'identificar nous biomarcadors dels

efectes dels aliments i dels compostos dels aliments en la salut basant-se en noves tecnologies biològiques. És un projecte de recerca col·laboratiu a gran escala finançat per la Comissió Europea per contribuir, a partir d'una base científica, a modificar la legislació europea sobre declaracions de propietats saludables en els aliments.

Enologia

L'objectiu principal és conèixer de primera mà els darrers avenços en recerca i desenvolupament. Pel que fa a l'àrea de viticultura, investigadors de Bordeus i Montpellier, respectivament, tractaran sobre estudis moleculars de la maduració del raïm i sobre la selecció de varietals adaptades al canvi climàtic. Quant a química i bioquímica del vi, un representant de l'OIV (Organització Internacional de la Vinya i el Vi) dissertarà sobre la implementació d'anàlisis del vi,

i investigadors de Bordeus i de Pàdua parlaran sobre la importància dels polifenols i les proteïnes del vi. Finalment, especialistes en microbiologia de la Universitat Cornell (EUA), Dijon i La Rioja tractaran de les darreres innovacions en la recerca de la fermentació malolàctica, en la detecció de *Brettanomyces*, en biotecnologia de llevats i en la microbiologia de les bótes.

Turisme

Es plantejaran les noves perspectives d'anàlisi transdisciplinàries, en particular les tendències globals que afecten les estratègies de la indústria turística, la mobilitat dels visitants i els nous mètodes de recerca pel que fa a l'anàlisi de les destinacions turístiques. Aspectes com l'emergència d'una nova ètica global, la necessitat de posicionament dels llocs o l'aparició de noves dinàmiques que fan sorgir nous conceptes associats seran tractats pels investigadors convidats. D'altra banda, es dedicarà un espai específic a analitzar l'aplicació i la recerca de les tecnologies de la informació al turisme des d'una perspectiva acadèmica.

Prehistòria

L'IPHES promou des del 2004 el màster Erasmus Mundus de Quaternari i Prehistòria de la URV, en conveni amb quatre institucions europees més: la Universitat de Ferrara, el Museu Nacional d'Història Natural de París, l'Institut Politècnic de Tomar i la Universitat de Trás-os-Montes i Alt Douro de Vila Real. La vocació d'aquest consorci és anar més enllà i el CEICS és una ocasió per avançar cap a una escola doctoral i sumar els esforços de molts altres grups que col·laboren amb l'IPHES i la URV reproduint un mapa de relacions que pot abastar totes les regions del món amb la vista posada en un campus global de doctorat. En aquesta reunió es discutiran les bases i les necessitats d'aquesta iniciativa.

Arqueologia clàssica

Reunió científica convocada per conèixer, debatre i publicar els treballs arqueològics realitzats en els darrers anys a l'antiga ciutat de Tàrraco

i el seu territori, incloent-hi les intervencions realitzades sobre els monuments reconeguts per la Unesco com a patrimoni de la humanitat. La seva conservació, l'activitat arqueològica motivada per les activitats d'urgència i els projectes de recerca solament troben un sentit ple quan s'integren

en projectes i activitats d'investigació globals dirigits a conèixer en profunditat la història de les societats antigues des de tots els àmbits, amb la voluntat d'avançar en el progrés científic d'una disciplina i en la millora de la base de coneixement per implantar noves estratègies de socialització.

El CEICS es consolida i rep un finançament addicional de 5 milions d'euros

El Ministeri d'Educació ha apostat fermament pel projecte de Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud (CEICS). El subprograma d'Excel·lència 2011 va anunciar el 21 d'octubre un finançament extra de 5 milions d'euros. Amb aquest nou impuls econòmic el projecte, que coordina i impulsa la URV, adquireix solidesa i projecció a les portes d'organitzar el primer Fòrum Internacional, els dies 9, 10 i 11 de novembre. La cita aplegarà un centenar d'investigadors sèniors en la primera trobada anual de la comunitat CEICS.

El nou finançament obtingut per part del Ministeri facilitarà el desenvolupament del pla per implantar el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació (CRAI) i els serveis centralitzats al campus Bellissens, a Reus, la qual cosa significarà una millora important per a aquestes instal·lacions. Els CRAI són unitats que donen suport a les noves necessitats de docència, aprenentatge i investigació derivades de l'adaptació a l'espai europeu d'educació superior. Tenen com a objectiu optimitzar l'oferta i la qualitat dels recursos per a l'aprenentatge i la investigació integrant capacitats i serveis dels diferents agents que formen el CEICS, a partir de les biblioteques de la URV.

El desplegament d'aquest pla s'haurà de pactar entre la Universitat i la Generalitat de Catalunya, que assumeix el crèdit amb l'Estat d'acord amb els termes de les convocatòries de Campus d'Excel·lència.

19 milions d'euros

La subvenció de 5 milions anunciada pel Ministeri se suma als prop dels 14 milions d'euros que el projecte CEICS havia rebut fins llavors: 5,2 milions en la convocatòria de 2009, quan el projecte va ser qualificat com a prometedora per la comissió avaluadora; 7,4 milions més en la convocatòria 2011, quan es va qualificar com a Campus d'Excel·lència Internacional d'àmbit regional europeu, i 1,3 milions aconseguits en la modalitat de d'Enfortiment al mes de maig passat.

Cloenda de l'Any Internacional de la Química

La sessió plenària central del Fòrum CEICS inclourà una conferència en què es tractarà sobre la contribució de la química als reptes globals. El ponent serà Luis Oro, que parlarà sobre "Química: una ciència para un mundo sostenible". Oro és un reconegut científic que ha fet importants contribucions al renaixement de la química a través no només de les seves investigacions, sinó també de la defensa i el foment de la química en l'àmbit europeu. Aquesta activitat servirà per cloure l'Any Internacional de la Química, organitzat per la URV, l'AEQT, el CCQC i l'ICIQ. L'acte tindrà lloc a l'Aula Magna del campus Catalunya el 10 de novembre, a partir de les 19.30 hores.

Les publicacions científiques van créixer un 11% el 2010

El 14 de juliol passat es va presentar al Consell de Govern l'Informe de visibilitat científica 2010, que constata un bon posicionament de la Universitat. Les fonts d'informació d'aquest document han estat el Web of Knowledge (WoK), plataforma basada en tecnologia web que dona accés a bases de dades bibliogràfiques, citacions i referències de publicacions científiques de tot el món en diversos àmbits del coneixement; els índexs d'impacte de les revistes espanyoles de ciències socials, jurídiques i humanitats IN-RECS, IN-RECI i IN-RECH, que elabora el grup de recerca EC-3 de la Universitat de Granada, i dades pròpies de la URV (GREC).

El nombre de publicacions indexades al Web of Science (WoK) l'any passat és de 712, un 11,4% més que el 2009. La producció científica total va ser de 1.433, ja que, a més de les esmentades, es van publicar 256 articles no indexats, 85 indexats a IN-RECS, IN-RECI i IN-RECH, 315 capítols de llibre i 65 llibres.

Pel que fa al rànquing espanyol, de les 48 universitats públiques, la URV és la 34a universitat per nombre d'estudiants de grau i màster i per pressupost, i la 38a per nombre de professors; en canvi, ocupa el lloc 22è per nombre de publi-

cacions WoK (712). És la tercera de l'Estat en productivitat, ja que la ràtio publicacions per PDI EJC és de 0,91, precedida la Universitat Autònoma de Madrid (la primera) i la UAB (la segona). Genera l'1,7% de la producció científica espanyola (el 2009 va ser d'1,5) i el 7,8% de la catalana (6,9% l'any passat).

Segons Essencial Science Indicators (WoK), del total de les 76 universitats espanyoles (públiques i privades), 44 són més actives i visibles internacionalment i la URV ocupa la desena posició de l'Estat i la quarta de Catalunya, amb una ràtio de 10,65 citacions per article.

La Universitat és visible en cinc de les 22 àrees de l'ESI: química, enginyeria, medi-

cina clínica, ciències agrícoles i ciències socials. En el període 2006-10, la URV ha millorat, en línies generals, el posicionament en relació amb les universitats de l'Estat en les àrees en les quals és visible, i ha aconseguit aparèixer en d'altres de noves gràcies a l'increment de la producció, la visibilitat (citacions) i la qualitat (citacions per article). És el cas de l'any 2009 en ciències agrícoles. En el mateix període en l'àmbit mundial, ha mantingut també una posició competitiva en les àrees de l'ESI, en un marc en què el nombre de centres de recerca visibles en les diferents àrees ha continuat creixent.

Quant al rànquing espanyol d'universitats per articles més citats en el període 2000-10, segons Highly Cited Papers (ESI, WoK), la URV en té 44 i presenta una proporció de 5,61 HCP per cada 100 PDI EJC; se situa en la cinquena posició de l'Estat i quarta de Catalunya. L'article més citat de la URV és de medicina clínica.

Enguany s'ha inclòs en aquest informe el posicionament de la URV a l'Estat espanyol en el període 2004-08. En impacte normalitzat, o relació entre l'impacte científic mitjà d'una institució i la mitjana mundial, la URV ocupa el lloc 416 de les 1.848 universitats que hi ha al món. En la mitjana espanyola, ocupa el quart lloc.

La plataforma tecnològica, una eina innovadora al servei de les empreses

La plataforma tecnològica de la URV és una eina interactiva creada pel Centre de Transferència de Tecnologia i Innovació (CTTi) de la Fundació URV, que facilita a les empreses l'accés a les ofertes tecnològiques i de coneixement de la URV. Ofereix les tecnologies o els coneixements més nous que poden interessar el mercat, com aquelles que estan orientades a ser un producte o servei amb viabilitat o futur

comercial. Es pot consultar a: http://www.fundacio.urv.cat/centre_de_transferencia/oferta_tecnologica/es_plataforma_tecnologica.html.

L'objectiu del CTTi és satisfer des de l'àmbit universitari les necessitats tecnològiques i de serveis generades pels sectors productius i d'administració, mitjançant la gestió de la transferència de tecnologia i coneixements, la gestió de la pro-

pietat intel·lectual i industrial, la vigilància tecnològica, l'emprenedoria i l'oferta d'infraestructures de transferència (viver d'empreses).

El Centre és la Unitat de Valorització de la URV (UV-URV) creada l'any 2010 amb el suport d'ACCÍÓ i del MICINN (Pla estratègic de transferència de resultats, PETRA).

Nous compostos antidiabètics amb menys efectes secundaris

Investigadors del Departament de Bioquímica i Biotecnologia han publicat els resultats d'una investigació teòrica a la revista *Journal of Computer-Aided Molecular Design*, que aporta informació per dissenyar nous compostos antidiabètics amb menys efectes secundaris que els existents.

Les tiazolidinediones (TZD) són uns medicaments introduïts a finals dels anys noranta que s'utilitzen per tractar la diabetis tipus 2. Encara que no formen part de la primera línia de medicaments per a aquesta malaltia, ajuden a controlar-la perquè fan reduir la resistència a la insulina. Fins ara s'han utilitzat per tractar alguns pacients que no aconsegueixen un control adient del sucre en la sang quan prenen els medicaments de primera elecció. No obstant això, presenten diversos efectes secundaris i per aquest motiu el 29 de desembre del 2010 se'n va suspendre la comercialització.

Hi ha una segona generació de fàrmacs, anomenats agonistes parcials de PPAR-gamma, que tenen els mateixos efec-

tes beneficiosos de les tiazolidinediones i, en canvi, no presenten efectes secundaris. De tota manera, estan encara en fase d'investigació.

Investigadors del grup de recerca en Nutrigenòmica de la URV i del Centre Tecnològic de Nutrició i Salut (CTNS) de Reus, coordinats pel Dr. Santiago Garcia-Vallvé, van publicar al juny l'article "Structural insights for the design of new

PPARgamma partial agonists with high binding affinity and low transactivation activity" a la revista *Journal of Computer-Aided Molecular Design*. El firmen Laura Guasch, Esther Sala, Cristina Valls, Maite Blay, Miquel Mulero, Lluís Arola, Gerard Pujadas i Santiago Garcia-Vallvé.

Es tracta d'un estudi teòric sobre les característiques que haurien de tenir aquests medicaments de segona generació perquè presentin els mateixos efectes beneficiosos de les tiazolidinediones, però sense arribar als seus efectes secundaris.

La investigació ha consistit a comparar les estructures i activitats d'una família d'agonistes de PPAR-gamma. Els resultats mostren les regions de PPAR-gamma on s'haurien d'unir els possibles nous medicaments perquè tinguin l'acció desitjada, així com les regions que s'han d'evitar perquè no presentin efectes adversos. Aquests resultats poden ser molt útils tant per dissenyar nous medicaments antidiabètics com per detectar aquesta bioactivitat en altres molècules ja conegudes.

LA DIETA MEDITERRÀNIA REDUEIX A LA MEITAT ELS NOUS CASOS DE DIABETIS

Seguir una dieta mediterrània amb suplement d'oli d'oliva verge o fruita seca redueix un 52% el risc de desenvolupar diabetis. Aquesta és la principal conclusió de PREDIMED-Reus, un dels nodes participants en l'estudi PREDIMED, després del seguiment durant quatre anys de 418 persones diabètiques d'entre 55 i 80 anys. La revista *Diabetes Care*, dels Estats Units, s'ha fet ressò d'aquests resultats científics.

PREDIMED-Reus realitza cada any una prova de tolerància oral a la glucosa a tots els participants no diabètics, que ajuda a diagnosticar nous casos de diabetis. Els resultats en les 418 persones sotmeses a l'estudi va detectar que,

després de quatre anys de seguiment, aquells qui van seguir les recomanacions d'una dieta mediterrània amb el suplement d'oli d'oliva verge o fruita seca tenien gairebé la meitat de risc de desenvolupar la malaltia, en comparació d'aquells que van aplicar les recomanacions de l'Associació Americana del Cor: una dieta baixa en greix tan vegetal com animal.

La reducció observada en la incidència de nous casos de diabetis es va produir independentment de la pèrdua de pes dels voluntaris. Tampoc la reducció de l'aparició de nous pacients diabètics en el grup que seguia una dieta mediterrània va poder explicar-se per diferèn-

cies en l'activitat física realitzada. Així, doncs, la reducció en la incidència de la malaltia només podria explicar-se a través de la dieta.

L'estudi l'ha portat a terme l'equip de Nutrició Humana de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la URV i el CIBER Obesitat i Nutrició de l'Institut de Salut Carlos III, sota la direcció de Jordi Salas i en col·laboració amb l'Institut Català de la Salut.

Segons els investigadors, els resultats d'aquest estudi segurament faran modificar les recomanacions internacionals actuals a l'hora de prevenir o retardar la diabetis mitjançant la dieta.

El 80% de les dades climàtiques mundials no estan digitalitzades

L'estudi "Data rescue initiatives: bringing historical climate data into the 21st century" es va publicar a la revista *Climate Research*, i els autors són el científic Phil Jones, que ha documentat l'escalfament global, i Manuela Brunet, autora principal i investigadora del Centre per al Canvi Climàtic.

Per conèixer i afrontar millor variacions en el clima com les produïdes per l'escalfament global fa falta saber què s'ha esdevingut en el passat més recent. Aquest treball revela que en l'actualitat la comunitat científica pot accedir a només un 20% de la informació registrada sobre el clima per analitzar-la. La resta de dades climàtiques no són accessibles en format digital.

A Europa hi ha dades climàtiques que es remunten al segle XVII però "ni tan sols un 20% de la informació registrada en el passat està disponible per a la comunitat científica", afirma Manuela Brunet. Aquesta situació s'agreuja en continents com Àfrica o Amèrica del Sud, on l'observació meteorològica no va començar fins a mitjan segle XIX, i en la recerca es posa de manifest la necessitat de recuperar de manera urgent de tota la informació registrada en suports peribles.

"No desxifrar els missatges que proporcionen els registres climàtics del passat comportarà perjudicis socioeconòmics, ja que serem incapaços d'afrontar els impactes actuals i futurs associats al canvi climàtic i a un món més càlid", diu la investigadora. Espanya, al costat dels EUA i el Canadà, Holanda i Noruega, forma part del reduït grup de països que permet un accés parcial a les dades històriques del clima. La resta del món no posa aquestes dades a la disposició de la comunitat científica o del públic general, malgrat les recomanacions de

l'Organització Meteorològica Mundial. Per superar les traves polítiques i legals que representa la reduïda accessibilitat actual, els governs, a través de l'Organització de les Nacions Unides, haurien d'adoptar una resolució que establis obrir les dades històriques del clima.

Els serveis meteorològics de tots els països s'enfronten a la tasca titànica de digitalitzar la informació climàtica històrica, registrada en paper i emmagatzemada en arxius, biblioteques i centres d'investigació. Aquesta disparitat de suports en dificulta l'accessibilitat, i també ho fa la finalitat amb la qual va ser creat el mateix servei meteorològic.

"L'objectiu principal ha estat operatiu, per oferir un servei meteorològic a la societat, que vol saber el temps que farà demà", explica Brunet. En aquest sentit, la ciència del clima (que estudia el conjunt de condicions atmosfèriques que caracteritzen una regió, no la predicció meteorològica) s'ha convertit en la gran damnificada, ja que

ha disposat de menys recursos econòmics que permetin digitalitzar les dades, tractar-les i homogeneïtzar-les. No obstant això, en alguns països europeus, als EUA i al Canadà, els serveis climàtics tenen un paper destacat. Gràcies a la seva feina, es va explicar i es va posar en context l'onada de calor de l'estiu passat a l'est d'Europa i les elevades temperatures que es van registrar al vell continent el 2003. "Si disposéssim de totes les dades històriques registrades, podríem avaluar amb més fiabilitat amb quina freqüència poden passar aquests fenòmens en el futur", manté l'experta.

Aquesta mena d'informació desperta un interès científic, social i també econòmic ja que, per exemple, les companyies asseguradores fixen les primes en funció dels canvis que s'esperen del clima. També els municipis i els governs "volen conèixer les condicions climàtiques i els futurs canvis per millorar l'ordenació territorial i evitar la urbanització d'àrees susceptibles a tenir inundacions", conclou Brunet.

Un projecte europeu dissenya un làser per netejar l'espai

La creació d'un nou làser polsat de gran potència que elimini deixalles o brossa espacial és l'objectiu del programa europeu Clean Space. El grup de Física i Cristal·lografia de Materials i Nanomaterials (FICMA-FICNA), del Centre de Recerca en Enginyeria de Materials i micro/nanoSistemes (EMaS) de la URV, participa en aquest projecte.

La quantitat de deixalla espacial en la zona orbital terrestre de baixa alçada, la zona compresa entre 200 i 2.000 km per sobre del nivell terrestre, creix exponencialment amb el temps. Aquests objectes, que inclouen satèl·lits no operatius, restes de coets, petites peces i les partícules que es desprenen de tots aquests aparells, tenen el risc d'entrar en col·lisió amb satèl·lits i naus operatives.

Actualment no hi ha cap solució efectiva i assequible per netejar l'espai de les deixalles de mida petita a mitjana (entre 1 i desenes de centímetres). L'objectiu d'aquest projecte és fer el seguiment, identificació i rastreig d'aquests elements, i proporcionar una eina efectiva per eliminar-los. El programa pretén dissenyar i desenvolupar un innovador sistema de làser polsat que des de la Terra realitzi impactes energètics amb

els elements de brossa prèviament identificats, els provoqui un canvi d'òrbita i la posterior desintegració en l'atmosfera terrestre.

Aquesta iniciativa és una col·laboració entre empreses i grups de recerca de quatre països europeus: Alemanya, França, Polònia i Espanya, i està finançada per l'Agència Executiva de Recerca (REA), creada per la Comissió Europea per promoure la recerca i innovació d'interès estratègic per a la Unió Europea, dins del VII Programa marc.

El 15 de juny passat es va dur a terme a Brussel·les la reunió per posar en marxa el projecte, a la qual van assistir els repre-

sentants dels deu grups que hi participen i el Comissionat Europeu encarregat de la supervisió.

A més del FICMA-FICNA, del Centre de Recerca en Enginyeria de Materials i micro/nanoSistemes (EMaS), també en formen part les empreses franceses CILAS i EADS Astrium, el Laboratori

de Físicoquímica de Materials Luminescents de la Universitat de Lió, els grups UNILIM-XLIM, UNILIM i SPCTS de la Universitat de Lletmotges (França), el Centre Aeroespacial Alemany, l'Institut de Recerca en baixes temperatures i estructures de Polònia, l'Observatori Astronòmic de la Universitat Adam Mickiewicz i l'empresa Astri Polska, de Polònia.

El FICMA-FICNA és un grup multidisciplinari dirigit pels professors Francesc Díaz i Magdalena Aguiló que integra vuit investigadors permanents i nou estudiants de doctorat, amb experiència provada i reconeguda en el camp de la física i la cristal·lografia de materials làser.

Anàlisi de la cooperació social aplicant la teoria dels jocs evolutiva

L'estudi està basat en l'aplicació de la teoria dels jocs evolutiva i tracta sobre com els agents destructius poden incentivar la cooperació social en la societat.

Amb el títol "The joker effect: cooperation driven by destructive agents", la investigació es basa a aplicar la teoria dels jocs evolutiva i planteja que l'acció d'agents que provoquen destrucció indiscriminada incentiva la cooperació, base de la construcció social.

Segons conclou l'estudi, la societat és una estructura emergent com a resultat de la cooperació entre els seus membres. Però entre aquests, no tots cooperen i fan una aportació. També hi ha explotadors dels béns comuns, membres que necessiten la societat per sobreviure encara que no hi facin cap contribució. Les persones que inicialment no cooperen, sinó que apareixen més aviat com a paràsits, en realitat són especialment sensibles a la destrucció de la societat, perquè és el seu únic

recurs de supervivència. Per tant, l'aparició d'agents destructius purs, els que generen caos sense sentit, resulta un fort incentiu a la cooperació.

Els quatre coautors del treball són Àlex Arenas, del Departament d'Enginyeria Informàtica i Matemàtiques de la URV; Juan Camacho i Rubén Requejo, del Departament de Física de la UAB, i José Cuesta, del Departament de Matemàtiques de la Universitat Carlos III de Madrid.

Noves claus per entendre la selecció natural de Darwin

Un estudi publicat al número de març de la revista *Science* demostra que els canvis evolutius en la morfologia de la dent són posteriors als canvis en l'alimentació.

Al treball ha participat Florent Rivals, investigador de l'ICREA a l'Institut de Paleoecologia Humana i Evolució Social (IPHES) i professor associat de la URV-Campus d'Excel·lència Catalunya Sud. L'estudi és fruit d'una col·laboració de l'IPHES amb dos equips dels EUA iniciada el 2004: Nikos Solounias i Matthew Mihlbachler, del NYCOM (Facultat de Medicina Osteopàtica de Nova York) i Gina Semprebon, de la Universitat Bay Path (Massachusetts).

Els cavalls van aparèixer a Amèrica del Nord fa uns 55 milions d'anys, però han evolucionat en centenars d'espècies diferents que varien en grandària, des d'una guineu fins a d'altres de més grans que els cavalls actuals. Una de les transformacions evolutives més importants d'aquests animals és la dentició. Els resultats obtinguts converteixen la investigació sobre les dents en un registre fòssil fonamental per entendre la selecció natural que defensava Darwin i els canvis climàtics del passat.

El registre fòssil dels cavalls a Amèrica del Nord és molt ampli. Això va portar Thomas Huxley, estret col·laborador de Darwin, a utilitzar-los per defensar la teoria de l'evolució, de tal manera que els cavalls es van convertir en un exemple clàssic de canvi evolutiu per selecció natural. Aquesta teoria considera que, per selecció natural, sobreviuen els que tenen més capacitat per adaptar-se a l'entorn, moltes vegades modificat pels canvis climàtics, que han afectat l'alimentació, entre altres aspectes.

En paleontologia s'ha considerat durant molt de temps que els canvis evolutius en les dents de cavall van ser provocats per la selecció natural, a causa de modi-

ficacions en la dieta que havien comportat les successives variacions climàtiques i l'aparició de nous hàbitats. Per provar aquesta hipòtesi s'ha emprat l'estudi dels patrons de desgast dels molars de cavalls fòssils al llarg de tota la seva història evolutiva. Amb aquesta finalitat s'ha utilitzat el registre de la morfologia de desgast de les cúspides dels molars de 6.500 cavalls fòssils que representen 222 poblacions diferents i més de 70 espècies extintes d'aquests animals.

Aquesta metodologia, coneguda com l'anàlisi de mesodesgast dental, la va desenvolupar per primera vegada Nikos Solounias, paleontòleg de l'esmentat museu i un dels signants de l'article, i els seus companys, els quals van interpretar l'alimentació de les espècies extintes. "D'acord amb els patrons de desgast dental, hem pogut comprovar que les dietes dels cavalls van variar al mateix temps que els canvis de la vegetació al llarg dels últims 55 milions d'anys", apunta Florent Rivals. Així, per exemple, "els primers cavalls (de tres dits) vivien en hàbitats molt càlids —observa el mateix investigador— com la selva tropical i tenien molars adaptats per menjar fruita i vegetació tova. Com que el clima de la Terra es va refredar i com que aquests hàbitats de selva van ser reemplaçats per altres de temperats més boscosos, els cavalls van desenvolupar arestes tallants en els seus molars més adaptats per tallar fulles i vegetació més dura. Fa uns 18

milions d'anys van aparèixer cavalls amb dents amb la corona més alta i més complexes, la qual cosa suggereix que van evolucionar per poder alimentar-se dels prats que es van estendre durant aquest temps", afegeix l'investigador de l'IPHES.

S'ha demostrat que la majoria de les espècies de cavalls van evidenciar una variació molt gran en les seves dietes. Aquest descobriment suggereix que la selecció natural per al canvi dental pot haver estat dèbil o inexistent la major part del temps, però aquesta selecció natural es produiria de sobte, en funció de la disponibilitat d'una determinada alimentació i provocaria una selecció intensa en moments puntuals (teoria de l'equilibri puntuat, d'Eldredge i Gould).

També s'ha pogut conèixer que els canvis evolutius en la morfologia de la dent són posteriors als canvis en la dieta al voltant d'un milió d'anys o potser una mica més. Per exemple, fa uns 18 milions d'anys comencen a aparèixer els cavalls amb els molars més evolucionats, diversos milions d'anys després que les dietes haguessin començat a canviar.

Aquest desajust temporal en l'evolució de les dents de cavall, en comparació dels canvis en la dieta, és fonamental per donar suport a la hipòtesi clàssica que proposa que aquestes dents s'han modificat per selecció natural causada per canvis en l'alimentació.

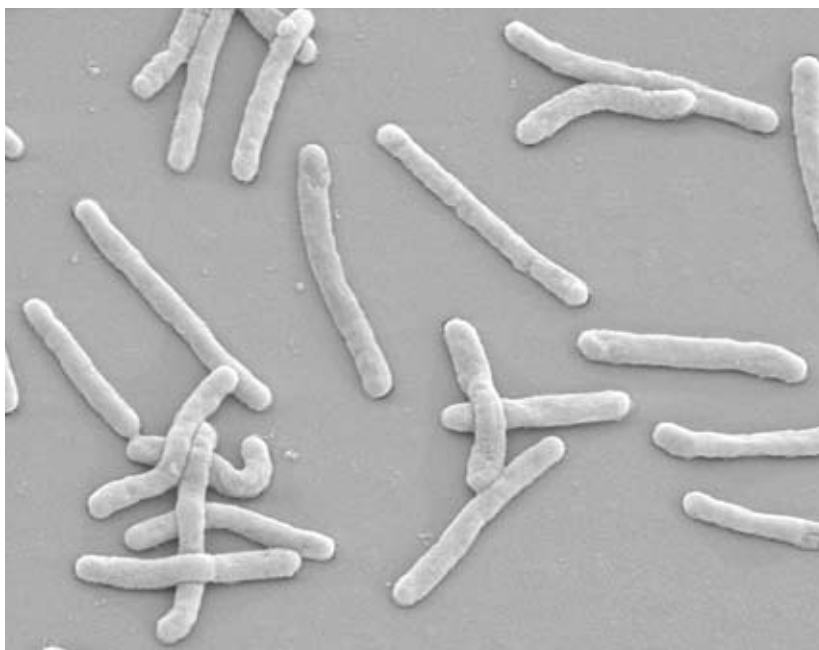
Es posa al dia l'estudi del grup de bacteris *Arcobacter*

Els investigadors Luis Collado i Maria José Figueras van publicar en el número de gener de la revista *Clinical Microbiology Reviews*, que edita la Societat Americana de Microbiologia, el treball titulat "Taxonomy, epidemiology, and clinical relevance of the genus *Arcobacter*".

L'estudi versa sobre l'*Arcobacter*, un grup de bacteris poc conegut que pot produir importants infeccions gastrointestinals en la persona. Amb aquesta publicació la Unitat de Microbiologia estableix una referència internacional per a la investigació d'aquest grup de bacteris.

L'article fa una revisió exhaustiva dels coneixements més actuals derivats dels més de 170 treballs científics que s'han publicat sobre l'*Arcobacter*, entre els quals s'inclouen alguns de la URV, i també s'indica cap a on haurien d'anar les investigacions futures per poder entendre millor la importància d'aquests microorganismes per a la salut humana i animal.

En el treball també es presenten les conclusions derivades de la recerca duta a terme en la tesi doctoral del Dr. Luis Collado, realitzada a la URV, de la qual s'han derivat deu publicacions en revistes internacionals de prestigi. Inclouen el descobriment de sis noves espècies a partir de mostres de musclos, aigües residuals i carn de porc, així com el disseny de

nous mètodes de detecció i identificació moleculars (basats en l'ADN).

La descoberta de les noves espècies (*Arcobacter mytili*, *Arcobacter molluscorum* i *Arcobacter ellisii*) ha estat possible gràcies a la col·laboració dels microbiòlegs del Laboratori de Salut Pública dels Serveis Territorials de Salut de Tarragona.

També els estudis fets a la Universitat en els projectes europeus Healthy-Water i Epibathe han permès demostrar que la presència a l'aigua d'aquests bacteris està associada a la contaminació fecal,

és a dir, estan presents en aigües que reben aportacions d'aigües residuals.

La revista *Clinical Microbiology Reviews* té un alt índex d'impacte (16,4) i es considera la segona més destacada en el rànquing de les 91 revistes científiques de l'àmbit de la microbiologia. Luis Collado, ara professor a la Universitat Austral a Valdivia (Xile), va elaborar la seva tesi doctoral europea a la Unitat de Microbiologia del Departament de Ciències Mèdiques Bàsiques de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut, sota la direcció de la catedràtica María José Figueras.

Una operació d'obesitat mòrbida es retransmet des de l'Hospital Sant Joan en congrés a Roma

El 6 de maig passat es va transmetre en directe per videoconferència una intervenció quirúrgica de cirurgia de l'obesitat mòrbida, des dels quiròfans de l'Hospital Sant Joan a Roma.

Va ser al 22è Congrés de Cirurgia Laparoscòpica de l'Aparell Digestiu, que va

tenir lloc els dies 5 i 6 de maig a Roma. Durant el matí de divendres es van fer vint transmissions en directe de diverses intervencions quirúrgiques des de diferents parts del món, i la Unitat de Cirurgia de la URV, que dirigeix el doctor Daniel del Castillo, va ser un dels centres de referència escollits per participar-hi.

L'operació es va retransmetre des dels quiròfans del nou hospital i es va poder seguir en directe per la web del congrés <http://www.laparoscopic.it/live.php>.

L'oferta científicotècnica de la Universitat, ara en línia

Aquest catàleg recull, en fitxes, l'oferta de serveis dels grups de recerca, centres tecnològics i altres serveis de la URV agrupats per diferents àrees de coneixement. L'objectiu és disposar d'una eina que doni a conèixer tots els serveis que una empresa o administració pot obtenir de la Universitat.

Les diferents àrees de coneixement que inclou el catàleg són: dret, economia, empresa, administració i gestió, enologia i indústries agroalimentàries, llengües i humanitats, psicologia i educació; química, enginyeria i medi ambient, salut, tecnologies de la informació i la comunicació; territori i turisme, i serveis tècnics.

El catàleg de l'oferta científicotècnica ja es pot consultar en línia a través de de la pàgina <http://webgrec.urv.es/cgi-bin/DADREC/grtec.cgi>.

S'ha actualitzat el catàleg de l'oferta científicotècnica de la URV per incorporar aquells nous grups de recerca creats i per permetre als ja existents actualitzar les seves dades. El 2010 s'hi van afegir 28 nous grups, i en total en sumen 136.

En aquest procés han participat els grups de recerca de la URV, el Gabinet de Comunicació, el Servei d'Informàtica, el Servei Lingüístic i el Centre de Transferència de Tecnologia i Innovació de la Fundació URV. L'acció coordinada de totes aquestes unitats ha permès, per primera vegada, tenir la totalitat de les fitxes del catàleg en tres llengües: català, castellà i anglès.

DOS FUTURS DOCTORS, A ANGEWANDTE CHEMIE INTERNATIONAL EDITION

Aquesta prestigiosa revista ha considerat l'article "Transition Metal-Free Diboration reaction by activation of diboron compounds with simple Lewis-Bases", escrit per Amadeu Bonet i Cristina Pubill-Ulldemolins, futurs doctors de la Universitat, com a *Very Important Paper*.

Aquest treball s'emmarca en la línia de recerca de química analítica organoborada, dirigida per la professora Elena Fernández, i ha comptat amb la col·laboració d'Henrik Gulyás i Carles Bo. L'avanç científic ha suposat un repte en la catàlisi homogènia, tenint en compte que és el primer exemple d'addició de un reactiu diborà a un substrat insaturat sense la presència d'un catalitzador basat en un metall de transició.

Els membres del grup de recerca ja havien realitzar importants inputs en aquesta línia, com ara la utilització per primera vegada de nanopartícules d'or per realitzar la reacció de diboració de forma quimiosselectiva, tema que va ser reconegut per la mateixa revista com un

hot paper (J. Ramírez, M. Sanaú, E. Fernández, *Angew. Chem. Int. Ed.* 2008, 47, 5194). En aquesta ocasió l'activació de l'agent de diboració es realitza de forma catalítica amb una simple base de Lewis i fa que la reacció pugui portar-se a terme amb un factor d'estalvi del 75%. Aquesta activació organocatalítica va ser pionera per al grup l'any passat i també publicada amb èxit a *Angewandte Chemie International Edition* (A. Bonet, H. Gulyás, E. Fernández, *Angew. Chem. Int. Ed.* 2010, 49, 5130).

SINTETITZEN MATERIALS A ESCALA NANOMÈTRICA D'APLICACIÓ EN LÀSER

Investigadors del grup de recerca de Física i Cristal·lografia de Materials de la URV han obtingut i caracteritzat noves barres nanomètriques d'interès en el camp de la nanotecnologia. La investigació va ser portada en l'edició de febrer de la revista científica anglesa *Nanotechnology*.

Els investigadors han treballat en l'obtenció de noves barres nanomètriques i n'han analitzat les propietats luminescents i el seu potencial com a guies

d'ona. Aquests materials estan a l'escala del nanòmetre (un nanòmetre és 1 mm dividit en un milió de parts), i tot i que les seves propietats materials en escala centimètrica són conegudes, és interessant estudiar com es veuen afectades per les nanodimensiions d'aquests nous materials.

Els resultats d'aquest treball d'investigació es van publicar a *Nanotechnology*, una revista de referència en el seu àmbit. L'article porta per títol "Emission properties of hydrothermal Yb³⁺, Er³⁺ and Yb³⁺, Tm³⁺ -codoped Lu₂O₃ nanorods: upconversion, cathodoluminescence and assessment of waveguide behavior".

Els investigadors de la URV Elixir William Barrera, Maria Cinta Pujol i Francesc Díaz, juntament amb la professora Concepción Cascales, de l'Institut de Ciència de Materials de Madrid – CSIC, són els principals responsables d'aquest treball realitzat en col·laboració amb els investigadors sud-coreans Soo Bong Choi, Fabian Rotermund, Kyung Ho Park i Mun Seok Jeong.

Les relacions amb la Xina, en l'oferta de formació continuada

Atenta al que passa al món i al seu entorn més pròxim, la URV treballa per atendre les noves necessitats de formació de la societat, tant pels canvis tecnològics com pels econòmics i socials globals. El resultat són les noves ofertes formatives amb titulacions pròpies.

En aquest curs s'ofereix el màster de Relacions Empresarials entre Europa, la Xina i Amèrica Llatina, el màster de Direcció i Gestió de Comerç, el màster interuniversitari de Planificació i Gestió de Turisme Enològic, el curs d'especialista universitari de Dinamització Comercial, el d'especialista universitari de Coaching o el d'especialista universitari de Direcció i Gestió de Centres Educatius –el primer que organitza la universitat pública–.

El Centre de Formació Permanent (CFP) de la Fundació URV programa una àmplia gamma de cursos de formació continuada, tant per a les persones com per a les organitzacions que tenen necessitats específiques de formació professional, un àmbit que creix any rere any.

Es poden cursar màsters i postgraus relacionats amb tots els àmbits: economia i empresa; enginyeria, administració pública i dret; salut, educació

i psicologia; turisme, cultura i humanitats; química, i llengües i comunicació. I també hi ha cursos d'especialització sobre economia i empresa, enologia, educació i psicologia, tecnologies de la informació, salut i cultura, i humanitats.

Els programes s'han dissenyat amb itineraris modulars i flexibles, per facilitar-ne l'accessibilitat; amb horaris compatibles amb les responsabilitats professionals o personals i amb metodologies que apliquen la teoria a la pràctica mitjançant anàlisi de casos, simulacions, visites d'estudi, pràctiques en empreses, realització de projectes, taules d'experts i comunitats d'aprenentatge en xarxa.

El CFP de la Fundació URV ofereix a les

empreses i als professionals un ampli ventall de serveis vinculats a la formació: disseny i impartició de formació a mida, consultoria de formació interna, gestió de la bonificació de la formació contínua de les empreses, gestió dels ajuts dels permisos individuals de formació, certificació i acreditació de formació, logística i organització d'actes, conferències i altres activitats amb servei de videoconferència i de traducció simultània.

Durant l'any 2010, es van organitzar un total de 151 cursos, que van tenir més de 4.100 alumnes. Destaca la participació de 1.542 estudiants en els cursos fets a mida de les necessitats d'empreses i institucions concretes. En els 31 cursos per obtenir títols propis de postgrau de la URV s'hi van matricular 1.172 persones i en els 120 cursos d'extensió universitària, quasi 3.000.

Els cursos de postgrau de la Fundació URV constitueixen una formació complementària i especialitzada per a professionals en actiu, que respon a una necessitat real de l'economia del territori. Així ho demostra el fet que el 72% dels alumnes matriculats l'any 2010 tenia entre 26 i 45 anys. Els àmbits amb més demanda van ser les ciències socials i jurídiques (59%) i les arts i humanitats (14,5%).

Curs Dones, Salut i Educació, a Deltebre

La sisena edició del curs Dones, Salut i Educació: Promotores i Educadores en Salut, que va començar al juliol a Deltebre, va finalitzar a l'octubre passat. Des d'una perspectiva científica i de gènere, s'ha format i s'ha debatut a classe sobre temes relacionats amb la salut de les dones i les desigualtats existents i hi han participat una cinquantena d'alumnes.

L'ha organitzat la URV i ha rebut el suport de la Fundació URV, l'Ajunta-

ment de Deltebre, l'Institut Català de les dones i l'Associació de Dones Agents de Salut de Deltebre (ADAS).

L'objectiu del curs ha estat formar agents promotores de salut, i donar suport a la creació i manteniment de xarxes i comunitats per a l'intercanvi d'experiències que facilitin l'autocura i el treball de les dones com a dispensadores de cures. També s'ha volgut promoure la participació informada i l'autonomia en la presa de decisions sobre

les cures de salut i l'assistència a la malaltia.

El curs ha estat dirigit per Rosa Queralt, professora de la Facultat de Pedagogia de la URV, i les sessions han anat a càrrec d'onze professors universitaris i professionals. Arran dels cursos anteriors, va sorgir a Deltebre, a l'octubre del 2009, l'Associació de Dones Agents de Salut (ADAS), que té com a objectiu principal la promoció de la salut de les dones i els homes del Delta.

El programa Science Shop apropa la ciència al carrer

Science Shop és un portal de recerca i formació, sense ànim de lucre, per respondre a les necessitats d'informació, formació i investigació de la ciutadania en temes sociocientífics. Tallers, un mapa acústic, un informe paisatgístic i l'exposició de problemes veïnals han estat els projectes realitzats durant el curs anterior.

Amb aquesta iniciativa, des de l'any 2008 la URV acosta el projecte educatiu i tots els seus recursos a l'entorn social que l'acull, promou activitats emprenedores i crea una base per a futures investigacions. Va néixer a través del projecte educatiu APQUA (Aprentatge dels Productes Químics, els seus Usos i Aplicacions), adreçat als escolars i iniciativa del Departament d'Enginyeria Química.

Al curs 2010-11 el programa "És l'hora de la ciència!" va oferir 25 tallers científics a associacions de veïns, centres cívics, biblioteques, casals i antenes del coneixement de la URV, que van tenir lloc en diferents poblacions del Camp de Tarragona. Hi van participar 600 persones i els va coordinar Mònica Portero, d'APQUA.

A través de Science Shop i coordinats pel professor Toni Pérez-Portabella, vuit equips d'estudiants de Periodisme es van relacionar amb les associacions de veïns de Tarragona per analitzar problemes ciutadans en diferents reportatges, que es van projectar en una sessió pública al campus Catalunya.

D'altra banda, alumnes del grau d'Arquitectura de la URV, coordinats pel professor de Geografia Sergi Saladié, van col·laborar amb la plataforma Defenterra, associació per la defensa i millora del territori i patrimoni de l'Argentera i l'entorn. A petició de la plataforma, van fer l'estudi "Impacte i integració paisatgística d'una pedrera" i el Pla estratègic de l'Argentera. Històricament, en aquesta població sempre s'han explo-

tat petites mines, que es van acabar tancant, i recentment una empresa va presentar un projecte per fer-hi una pedrera a cel obert. Aquesta iniciativa, ben vista per l'Ajuntament, va topat amb l'oposició d'alguns veïns. Els alumnes van fer els estudis com a pràctiques de l'assignatura d'Arquitectura i Paisatge, i els van presentar als veïns en una sessió el dia 25 de juny a l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura.

Alumnes del màster d'Enginyeria Ambiental (MENTA) han continuat la tasca d'estudiants del curs anterior per fer una mapa acústic del barri de Sant Salvador. La tasca ha estat una pràctica de l'assignatura de Contaminació Acústica. Els joves van fer medicions acústiques a la zona, on interactuen tres fonts importants: la petroquímica, el pas continu (sobretot en època estival) d'avions per la proximitat de l'aeroport de Reus i la gran influència de cotxes de la carretera N-240. Els mateixos veïns van col·laborar en les medicions. El professor responsable de l'activitat ha estat Xavier Esteve i la presentació a la plataforma veïnal es va fer el 12 de juliol a la seu de la Federació de Veïns Segle XXI de Tarragona.

CURS D'ELABORACIÓ DE MAPES TEMÀTICS MITJANÇANT UN SIG

El Curs d'Elaboració de Mapes Temàtics mitjançant un sistema d'informació geogràfica (SIG) es va impartir de l'1 al 22 de juny. Organitzat per la Fundació URV, el Col·legi de Geògrafs de Catalunya i l'Associació de Geògrafs Professionals de Catalunya, s'adreçava a geògrafs, arquitectes, ambientòlegs, enginyers i professionals que treballen amb el territori.

Els alumnes van conèixer els conceptes, les fonts cartogràfiques, la semiologia gràfica i els procediments d'elaboració de mapes temàtics propis de la cartografia i

de les eines SIG. També es va aproximar com a usuaris a l'equipament informàtic dels SIG per elaborar cartografia temàtica amb dades quantitatives i qualitatives.

LLIURATS ELS CERTIFICATS A 79 ALUMNES DE PORT AVENTURA

Els certificats 2010-11 dels diferents estudis que s'organitzen en col·laboració amb la Fundació URV per al personal de Port Aventura es van entregar el 27 de setembre.

20 persones han rebut el certificat del curs d'Hoteleria, 19 van rebre el del curs d'Operacions en Parcs Temàtics i d'oci i 17 més el de Restauració.

23 alumnes van acabar els tres cursos d'especialització, 10 dels quals han obtingut el títol propi de postgrau de la URV d'especialista universitari en Gestió de Parcs Temàtics i Oci, i 13, el certificat de curs superior en Gestió de Parcs Temàtics i d'Oci: Hoteleria, Operacions i Restauració.

El projecte conjunt, d'estreta col·laboració URV-Port Aventura, es va posar en marxa el 2006 i un total de 453 persones han pogut progressar en la seva formació. En l'acte es va agrair, a més de l'esforç dels alumnes, la tasca del professorat i dels tutors de les pràctiques. Actualment hi ha altres 50 estudiants que segueixen aquests cursos.

La tecnològica Kirubs, premi Reus a la Creació d'Empreses

L'empresa reusenca Kirubs, ubicada a Tecnoredessa, va ser la guanyadora dels VIII Premis Reus a la Creació d'Empreses. Kirubs, dedicada a la innovació tecnològica i al món d'Internet, assessora i desenvolupa jocs i aplicacions per a l'iPhone, l'iPad, el sistema Android i la Blackberry. El primer premi va ser de 5.000 €.

El segon premi amb un dotació econòmica de 2.000 €, va ser per a la societat Ànims, que ha creat una botiga innovadora on els malalts oncològics poden trobar tots aquells productes que necessiten al llarg del seu tractament. El tercer premi, de 1.000 €, es va atorgar a ZIP Online Services, que a través de la seva web www.ziptransfers.com ofereix a turistes, hotels, agències de viatges i a empreses en general, la possibilitat de reservar serveis de transport de molt bona qualitat, com un taxi, un minibus o un autobús a preus molt competius.

Als guanyadors se'ls ha ofert la possibilitat d'ubicar-se al viver d'empreses de Redessa a Reus, de Concactiva a Montblanc o de la Ribera a Flix, amb una bonificació del 50% del preu del lloguer durant el primer any.

En aquesta edició dels VIII Premis es van inscriure en la fase inicial un total de 55 persones, de les quals 29 eren de Reus. El concurs estava obert a emprenedors de les comarques de Tarragona que haguessin iniciat una activitat empresarial o professional durant l'any 2010 o que tinguessin un projecte de creació d'empresa per començar-lo durant el 2011.

El lliurament de premis es va fer en el marc de les IX Jornades d'Emprenedoria, que van tenir lloc el 9 de juny a l'edifici Tecnoparc de FiraReus. L'acte va servir perquè els més de 200 assistents, entre emprenedors

i empresaris de prestigi, compartissin experiències i dibuixessin un escenari futur ple d'oportunitats per a la gent d'empresa.

Enguany hi van participar com a ponents Marcos Urarte, enginyer industrial i professor de les principals escoles de negocis d'Espa-

nya i Amèrica Llatina, a més de consultor d'alta direcció i president del Grup PHAROS, i Antonio Garrigues, president de Garrigues, primera firma d'advocats i assessors tributaris de la península Ibèrica.

Durant les Jornades, també es va organitzar una taula rodona sobre internacionalització. Els participants van ser Josep Maria Boncompte, conseller delegat d'Orexport; Gerard Casas, director general de Síndar; Margarida Colet, directora del Departament d'Exportació de Llaberia Plàstics, i Albert Collado, advocat soci de Garrigues.

Jornada d'Innovació al Centre Tecnològic de la Química de Catalunya

La Jornada d'Innovació va tenir lloc al Centre Tecnològic de la Química de Catalunya el 14 de juny, en el marc de l'Any Internacional de la Química 2011.

La trobada va servir per donar a conèixer, de mà del seu director, Miquel À. Borrajo, aquest centre, que presta serveis, executa projectes d'R+D+I i capta, adapta i transfereix tecnologies inno-

vadores en col·laboració amb altres agents. També es va presentar el Grup Connect-EU, el programa d'impuls a la participació de Catalunya en el VII Programa marc de la Unió europea.

Situat al campus Sescelades, el Centre Tecnològic constitueix una fundació privada sense ànim de lucre que es va crear fa tres anys amb l'objectiu de contribuir

eficaçment a la millora de la competitivitat de les empreses químiques i convertir-se en un centre de referència internacional en química sostenible.

El regeix un patronat integrat per empreses químiques, instituts d'investigació, la URV i ACCIÓ. També pertany a la Xarxa de Centres Tecnològics d'ACCIÓ.

Nou programa de beques de recerca i formació de doctors

El rector, Francesc Xavier Grau, i el president de la Fundació Caixa Tarragona (CatalunyaCaixa), Albert Abelló, van signar l'1 d'agost al Rectorat un conveni de col·laboració per crear un programa de beques de recerca i formació de doctors, que potenciarà l'atracció de talent al Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud.

El programa vol potenciar la recerca en els camps prioritaris del Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud: nutrició i salut, patrimoni i cultura, química i energia, i turisme i oci. El conveni dóna continuïtat i afegeix valor a la col·laboració que des de fa anys mantenen ambdues institucions en diferents àmbits.

La URV i la Fundació Caixa Tarragona crearan un programa conjunt de beques per a personal investigador en formació. La convocatòria és per a la realització dels estudis de màster seguits dels treballs de recerca necessaris per redactar la tesi doctoral (màxim 60 crèdits, equivalents a un any acadèmic).

Es convoquen quatre beques de cada àmbit, una per any, que fan un total

de 16 ajuts, amb una aportació econòmica global d'un milió d'euros durant els cinc anys de vigència del conveni. Per al curs 2011-12 es posaran en marxa les dues primeres beques, una de l'àmbit del patrimoni i la cultura (per estudiar el fons documental del monestir de Poblet) i una altra de l'àmbit de la nutrició i la salut. Per al curs 2012-13 es convocaran una de l'àmbit de la química i l'energia i una altra de l'àmbit del turisme i l'oci.

Les persones beneficiàries s'adscriuran a un departament de la URV vinculat a un programa oficial de postgrau i cursaran gratuïtament els estudis de màster i doc-

torat de la URV (només hauran d'abonar les taxes administratives). Les beques es podran renovar fins a un màxim de 48 mesos.

La dedicació serà a temps complet i la recerca es podrà dur a terme a la URV o en altres centres de recerca. Dins de la Universitat se'ls podrà assignar tasques docents fins a un màxim de 60 hores anuals. Els treballs de recerca hauran de ser d'un dels àmbits prioritzats.

La URV i la Fundació Caixa Tarragona faran una convocatòria per decidir els grups de recerca de la URV i de qualsevol altre centre d'R+D que puguin ser receptors dels becaris, els quals hauran de presentar el projecte científic que es desenvoluparà en la tesi doctoral.

Amb la posada en marxa d'aquest programa de beques, la Fundació Caixa Tarragona vol posar en relleu l'aposta decidida de l'Obra Social de Catalunya-Caixa per les actuacions que permeten la retenció i l'atracció del talent al nostre territori, com a motor de transformació i progrés social.

Catalunya Caixa amplia la col·laboració amb la URV

Catalunya Caixa i la Universitat van signar el 4 de maig dos nous convenis de col·laboració, un per donar suport al màster europeu del Quaternari i la Prehistòria i l'altre, per millorar els vins de les comarques de Tarragona.

Pel que fa al primer conveni, la Fundació Caixa Catalunya, Tarragona i Manresa donarà suport al màster europeu del Quaternari i la Prehistòria. Aquesta col·laboració es concretarà en dues beques, per fomentar tant l'excel·lència dels pro-

grames màster de qualitat com la dels estudiants. Inclouen la matrícula dels dos cursos del màster i les taxes corresponents, a més d'un ajut complementari per a l'estudiant. Els becaris hauran de tenir la nacionalitat espanyola i haver destacat amb un expedient acadèmic excel·lent. La dotació prevista per al curs 2011-12 és de 12.000 €.

Respecte al segon conveni, la Fundació Caixa Tarragona de CatalunyaCaixa i el Parc Tecnològic de la Vinya i el Vi (VITEC)

impulsaran un estudi, ampli i complet, per millorar els vins elaborats amb cinc varietats tradicionals de les comarques de Tarragona. Contribuirà a incrementar la competitivitat del sector vitivinícola i al posicionament de productes de les denominacions d'origen de la demarcació de Tarragona al mercat català, estatal i internacional, i potenciarà el coneixement per a la millora de la qualitat dels vins elaborats a partir de les principals varietats. La Fundació Caixa Tarragona hi aporta 433.500 €.

Quatre projectes de recerca nous, al Centre Tecnològic Mestral

El 21 de juliol es van signar els convenis entre la URV i Enresa per quatre nous projectes d'investigació de la URV, arran del desmuntatge de la central nuclear Vandellòs I.

Francesc Serratosa, del Departament d'Enginyeria Informàtica i Matemàtiques, és l'investigador principal del projecte "Desclassificació de superfícies en un entorn gràfic compatible amb el de la 'girafa' per al càlcul de tots els tests estadístics requerits en la metodologia MARSSIM".

Durant cinc anys s'ha dissenyat i implementat el sistema Greg@I per capturar mesures radiològiques en paraments, sòls i sostres. Ara es vol adaptar aquesta metodologia de treball a MARSSIM. L'objectiu principal del projecte consistirà a adaptar Greg@I a la metodologia MARSSIM. Per això és necessari dissenyar i implementar una nova aplicació, anomenada Greg@I.desclasifica que treballa amb la mateixa base de dades que el conjunt Greg@I. Les altres aplicacions de Greg@I seran necessàries per dur a terme totes les tasques de mostreig i desclassificació de les unitats de descontaminació.

D'altra banda, els professors Francesc Medina (investigador principal) i Magda Constantí, juntament amb la tècnica Mar Baiget, del centre Aplicacions mediambientals i Industrials de la catàlisi (AMIC), han presentat el projecte "Bases tècniques per a l'aplicació de programes de biorecuperació in situ en aqüífers contaminats amb urani".

La descontaminació d'un aqüífer que conté urani i altres minerals pesants és un dels objectius de la restauració d'emplaçaments miners per restablir i mantenir la qualitat de les

aigües. Concretament, Enresa participa en la restauració de l'emplaçament miner inactiu de Saelices el Chico (Salamanca).

Aquest projecte vol eliminar l'urani dissolt en l'aigua, present en estat d'oxidació VI, i reduir-lo a una altra espècie insoluble com l'urani IV in situ, sense haver d'extreure l'aigua a l'exterior.

També la professora Magdalena Aguiló, del grup de recerca Física i Cristal·lografia de Materials (FICMA), dirigeix un altre projecte: "Estudi complementari a l'anàlisi de la correlació entre valors de difusió/lixiviació i les propietats mecàniques de paquets de residus".

Aquest darrer estudi pretén trobar una correlació entre les propietats mecàniques del morter i les capacitats de d'escampar-se o separar-se de certs isòtops radioactius continguts en aquest material. Un cop aconseguit aquest objectiu, avaluacions ràpides i senzilles de propietats mecàniques podran inferir els valors de difusió i de lixiviació que presenta el material.

Finalment, l'investigador Francesc Díaz, del mateix grup de recerca FICMA, és el responsable del projecte "Durabilitat de l'estructura del confinament del calaix de Vandellòs en relació amb la seva integritat davant la corrosió".

L'Empresa Nacional de Residus Radioactius (Enresa) va convertir el 2003 les instal·lacions de l'antiga central nuclear Vandellòs I en un centre de recerca i desenvolupament de tecnologies per desmuntar nuclears, Mestral. Aquest programa d'R+D té com a objectiu posar a punt els procediments i mecanismes necessaris per completar el desmuntatge del reactor de Vandellòs I, ara en període de latència (fins a l'any 2028), i millorar les tècniques de clausura de nuclears en general.

La creació de Mestral és una contribució important a la dinàmica de generació de coneixement, en què la URV té un paper capital a les comarques de Tarragona.

APQUA renova el conveni amb l'AEQT i amb PlasticsEurope

El programa de divulgació de la química APQUA compta de nou amb el suport de l'Associació Empresarial Química de Tarragona (AEQT) i continua col·laborant amb Plastics Europe. La Universitat va signar convenis amb aquestes dues entitats els dies 6 i 7 de juny, durant l'exposició sobre la química a Tarragona, la qual cosa fa que mantinguin el seu compromís per difondre les activitats escolars amb els centres educatius de primària i secundària del Camp de Tarragona.

Gràcies a aquesta col·laboració, que es va iniciar el 1989, prop de 120.000 estudiants i 8.000 persones adultes han utilitzat els materials. Les actuacions previstes per al 2011 han incorporat el taller d'activitats experimentals que es va dur

a terme a l'exposició "Química, la nostra vida, el nostre futur", que l'AEQT va fer del 3 al 12 de juny a la Rambla Nova de Tarragona en commemoració de l'Any Internacional de la Química.

S'hi han programat deu activitats diferents, extretes dels materials educatius d'APQUA, que il·lustren diversos continguts científics relacionats amb la química d'una manera senzilla i atractiva, i en alguns casos espectacular. Han estat guiades per un monitor i s'han complementat amb una explicació de les bases científiques que tenen.

El dia 6 de juny, també en el marc de l'exposició, PlasticsEurope, representada pel director general de la zona ibèrica, Ramón Gil de Luigi, i el professor Manel Sanromà, representant APQUA, van sig-

nar un conveni per impulsar el coneixement científic.

La col·laboració amb PlasticsEurope, l'associació europea de fabricants de matèries primeres plàstiques, se centra en el mòdul de plàstics del projecte APQUA, el contingut del qual s'actualitzarà d'acord amb les últimes investigacions i dades en poder de la indústria.

El mòdul didàctic "Els plàstics en la nostra societat" està destinat a educació secundària i es va elaborar als anys noranta. En l'actualitat, encara que els continguts curriculars i els experiments inclosos en el mòdul són adequats, la història conductora de les activitats i l'edició requereixen una actualització immediata.

En el contingut, s'informarà sobre els avantatges que per a l'ésser humà i el medi ambient té la utilització d'aquests materials, que han contribuït a la qualitat de vida, al desenvolupament de la societat i a la protecció del planeta.

En els primers vint anys de vida d'APQUA, més de 230.000 alumnes (de gairebé 1.350 centres de tot l'Estat) han realitzat els seus mòduls i el nombre de professors formats supera els 5.800.

S'amplia la col·laboració amb l'AEQT

El rector, Francesc Xavier Grau, i el president de l'Associació Empresarial Química de Tarragona (AEQT), Anton Valero, van signar el 10 de desembre passat un nou conveni marc. L'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química, (ETSEQ) i l'AEQT desenvolupen una relació estable amb través programes conjunts d'activitats des de fa temps.

L'objectiu d'aquest acord és potenciar el treball conjunt a fi de consolidar aquesta necessària col·laboració universi-

tat – empresa. El document permet seguir millorant la formació dels estudiants del centre, la recerca i la transferència de tecnologia a les empreses. Els programes d'activitats s'articularen a través de tutors d'empresa que es coordinaran amb professors de l'ETSEQ per organitzar-les.

Aquesta col·laboració universitat-empresa inclou la realització de projectes final de carrera vinculats a estudis o treballs necessaris per a les empreses que es podran complementar amb estades de pràcti-

ques, estades de professors a les empreses i estades de tècnics d'empresa en algun departament de l'Escola, amb la col·laboració de professorat.

Els tècnics de les empreses es podran matricular en màsters o cursos de grau o postgrau que estiguin vinculats a programes de formació continuada i també podran realitzar tesis doctorals. S'obre també la possibilitat que les empreses col·laborin amb professors de l'Escola en la realització de tesis doctorals.

Suport de la Diputació a dues catedres de la Universitat

La Diputació col·labora econòmicament des del mes de novembre de l'any passat en dos projectes de la Universitat, un de suport a un estudi de la Càtedra de Foment de l'Emprenedoria i la Creació d'Empreses i un altre, per impulsar la Càtedra d'Economia Local i Regional, amb seu a Tortosa.

El conveni amb la Càtedra de Foment de l'Emprenedoria i la Creació d'Empreses servirà per executar el projecte d'anàlisi diagnòstica dels factors que determinen la capacitat emprenedora a la demarcació de Tarragona.

Aquest estudi aportarà coneixement sobre com, on i en quines condicions neixen i es desenvolupen iniciati-

ves empresarials al territori, primera condició per poder dissenyar polítiques de foment de l'emprenedoria. La col·laboració de la Diputació i la URV en aquest camp és més àmplia, ja que a través d'altres iniciatives també s'analitza el tipus de formació que requereix la iniciativa empresarial del territori i l'adequació de l'oferta existent a aquestes necessitats.

El segon conveni signat entre totes dues institucions és per donar suport a les activitats de la Càtedra d'Economia Local i Regional, amb la qual també col·labora l'Ajuntament de Tortosa, on té la seu. Té com a missió fomentar el coneixement sobre l'economia i el teixit productiu local i regional, amb especial incidència en les Terres de l'Ebre.

ES RENOVA L'ACORD PER LA CÀTEDRA INTERNACIONAL D'EXCEL·LÈNCIA EN COMUNICACIÓ

La Càtedra Internacional URV/Repsol d'Excel·lència en Comunicació es va crear el 2007. Aquest estiu el director del Complex Industrial de Repsol a Tarragona, Joan Pedrerol, i el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, van signar el document de renovació, vàlid per tres anys.

El Departament d'Estudis de Comunicació de la URV és l'impulsor i el responsable de les activitats de la Càtedra, que té com a missió millorar la qualitat ètica i estètica del món de la informació i de la producció i difusió de continguts, tenint present que la comunicació en l'actualitat comprèn tota l'activitat social, política, cultural i econòmica.

El contingut de la Càtedra s'articula en activitats de formació, recerca i divulgació de coneixement. Està reconeguda i molt ben valorada entre els experts, investigadors i professionals de la comunicació. Va néixer amb la vocació de convertir-se en un referent

de formació de prestigi a escala internacional, i en el desenvolupament de les activitats ha comptat amb la participació de personalitats mundials rellevants en el món de la comunicació, com ara David L. Altheide, professor a l'Escola de Justícia i Investigació Social de la Universitat Estatal d'Arizona i premiat en diverses ocasions pels estudis sobre el paper dels mitjans de comunicació.

COL·LABORACIÓ ENTRE L'ASSOCIACIÓ DE RELACIONS CULTURALS CATALUNYA-ISRAEL I LA URV

El president de l'Associació de Relacions Culturals Catalunya-Israel (ARCCI), Francesc Andreu Lascorz, i el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, van signar al novembre de l'any passat un acord per a treballar l'estudi, la preservació i la difusió de la cultura judeocatalana a les comarques de Tarragona.

L'associació té com a objectiu la promoció, l'estudi i la difusió de les arrels culturals jueves catalanes, el mateix que té la

URV com a centre superior d'investigació i docència.

Ambdues institucions es comprometen a recuperar la memòria col·lectiva i el passat judeocatalà de les comarques de Tarragona. A través del grup de recerca Seminari de Protohistòria i Arqueologia (GRESEPIA), que dirigeix el professor Jordi Diloli, ofereix a l'Associació col·laboració i assessorament en la recerca històrica i intervenció arqueològica en espais urbans o extraurbans que conservin elements vinculats amb el passat judeocatalà de la demarcació o d'altres punts del país. ARCCI manté convenis de col·laboració amb diferents municipis catalans.

Els resultats d'aquests treballs podran formar part de cursos, seminaris (a la Facultat de Lletres), exposicions i altres activitats, i la Universitat i l'Associació cooperaran en la publicació dels resultats dels estudis històrics que es facin. L'ARCCI s'ha ofert per fer de pont de contacte entre la URV i les universitats d'Israel. El conveni té una duració de tres anys, prorrogable automàticament per períodes anuals.

Promoció del transport públic entre els universitaris

Un conveni de col·laboració signat entre el Consorci del Transport Públic del Camp de Tarragona, representat pel president del Comitè Executiu, Joaquim Margalef, i la URV, pel rector, Francesc Xavier Grau, van signar a finals d'any un acord de col·laboració per fer possible l'emissió d'un carnet individual de transport, amb un 10% de reducció de preu per a la comunitat universitària.

El conveni és fruit d'un llarg període de treball entre el Consorci del Transport Públic del Camp de Tarragona, l'Autoritat Territorial de la Mobilitat i la Universitat. Es pretén fomentar l'ús del transport públic de la comunitat universitària, que formen unes 15.000 persones, amb campus a Tarragona, Reus, Vila-seca i el Vendrell.

Identificant-se amb el carnet de la URV, els estudiants, PDI i PAS poden aconseguir un carnet personalitzat o títol individual de transport a les oficines de l'ATM, d'entre el sistema tarifari integrat del Camp de Tarragona.

Són el T-Mes, T-30/50 i T10/30 d'1, 2, 3 zones. Durant la campanya de promoció l'emissió del carnet és gratuïta i s'aplica una reducció en el preu d'un 10% dels títols, que va a càrrec de la Universitat. Les recàrregues de les targetes es podran fer a la Universitat.

Una enquesta realitzada al curs passat als campus de Tarragona i Reus indica que el 50% dels membres de la Uni-

versitat utilitza el transport privat, i un 17%, els sistemes públics (15% l'autobús i 2% el tren). El foment del transport públic és una mesura que preveu el Pla de medi AMBIENT, per reduir els gasos d'efecte hivernacle que generen els cotxes, la font de contaminació més important generada per les instal·lacions universitàries. Més endavant s'ampliarà la iniciativa, que arribarà també al campus Terres de l'Ebre.

31 ESTUDIANTS D'ECONÒMIQUES REBEN LES BEQUES DE MOBILITAT REDDIS

Aquests joves de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales reben les beques de suport per fer una estada en una universitat estrangera, que concedeix cada any la Fundació Privada Reddis. El lliurament va fer el passat 5 d'octubre a la seu de la Fundació a Reus. Els 31 estudiants ja han fet l'estada acadèmica fora durant el curs 2010-11. Són dels ensenyaments d'Administració i Direcció d'Empreses, d'Economia i de Ciències Empresariales.

Han anat a universitats d'Alemanya, Àustria, Regne Unit, França, Itàlia,

Irlanda, Holanda, Suècia i Romania. L'import total que dedica la Fundació enguany a les beques és de 12.600 €.

CAJAMAR PATROCINARÀ UN PROGRAMA DE BEQUES DE MOBILITAT INTERNACIONAL

Cajamar Societat Cooperativa de Crèdit col·labora amb la Universitat patrocinant anualment un programa de beques de mobilitat internacional per als estudiants. Antonio de Parellada, director territorial de l'entitat, i Francesc Xavier Grau, rector de la URV, van subscriure el conveni l'11 de juliol.

Ambdues entitats coincideixen en objectius i interessos en els camps for-

mats i culturals. Cajamar, amb seu a Almeria, té entre les seves finalitats impulsar activitats formatives en el seu àmbit geogràfic d'actuació.

El programa de beques de mobilitat internacional vol fomentar la mobilitat internacional dels estudiants matriculats a la URV, i serveix de marc per a la realització d'estades d'estudis amb ple reconeixement acadèmic en universitats de fora de l'Estat espanyol. Cajamar finança amb 15.000 € anuals aquest programa, i una comissió mixta, integrada per dues persones pertanyents a Cajamar i dues a la URV, serà l'encarregada de redactar les bases específiques per a la concessió d'aquestes beques, la convocatòria i l'adjudicació.

S'investiga l'aplicació de les TIC a l'ensenyament

La URV s'associa amb el líder mundial en digitalització de les aules per investigar i innovar en l'ús de les TIC en l'educació. El 15 d'abril es va presentar l'acord amb aquesta empresa canadenca.

La col·laboració permet a la Universitat utilitzar les aplicacions tecnològiques d'aquesta firma com a eines de treball, però també tenir-les com a objecte d'estudi i fer investigació sobre les possibilitats de les noves tecnologies en l'àmbit de l'educació, tant a la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia com al màster de Tecnologia Educativa: e-learning i Gestió del Coneixement i al Grup de Recerca Aplicada en Educació i Tecnologia (ARGET).

L'empresa SMART Technologies ha desenvolupat aplicacions com les pissarres digitals interactives, element clau de les aules digitalitzades, i les aplicacions informàtiques per a ensenyaments SMART Notebook o l'SMART Table, taula d'aprenentatge interactiva. Totes s'han convertit en tecnologies educatives de referència a escala mundial.

Concretament, s'utilitzaran les aplicacions d'SMART Technologies en la formació dels estudiants de la Facultat com a eines de treball per estudiar i, alhora, com a forma de familiaritzar els futurs professionals de l'educació amb les noves tecnologies i ajudar-los a treure'n el màxim rendiment possible.

Les aplicacions d'SMART Technologies també s'utilitzaran i s'estudiaran en el màster universitari de Tecnologia Educativa: e-learning i Gestió del Coneixement. Es tracta d'un màster coordinat per la URV i en què participen les universitats de les Illes Balears, Lleida, Sevilla i Múrcia. Ofereix coneixements relacionats amb el disseny i desenvolupament de materials electrònics de formació així com les estratègies necessàries per a l'eti-

quetatge, la gestió i la recuperació d'aquests objectes digitals per facilitar la gestió del coneixement. També es treballen els elements i les eines bàsiques per al disseny, desenvolupament i gestió d'espais tecnològics de formació (eines i procediments de comunicació audiovisual, eines de treball col·laboratiu, etc.).

A més a més d'aquests coneixements orientats a una formació professionalitzadora en l'àmbit de les TIC aplicades a l'educació, en el màster també es pot optar per un perfil de recerca orientat a formar investigadors en l'àmbit de la tecnologia educativa. En aquest sentit, el Grup de Recerca Aplicada en Educació i Tecnologia (ARGET) de la URV, dirigit per la professora Mercè Gisbert, treballarà estretament amb el conjunt d'universitats amb les quals SMART Technologies té convenis de col·laboració a tot el món, per aprofundir i innovar en l'aplicació de les noves tecnologies als processos educatius i d'aprenentatge, tant presencials com a distància, en els quals l'Estat espanyol comença a destacar dins d'Europa.

Neix Energy Efficiency Plus, empresa innovadora en eficiència energètica

L'empresa Energy Efficiency Plus (E2Plus) ha sorgit del Departament d'Enginyeria Mecànica per operar en el sector de les energies renovables i l'eficiència energètica. Aposta per la millora en l'abastiment del sector energètic i del medi ambient, mitjançant l'aprofitament més eficient dels recursos naturals i de les noves tecnologies.

L'empresa té com a objectiu la cooperació públicoprivada en projectes, disseny i assessorament tècnic de serveis per a les

empreses de l'entorn més proper però també a empreses, associacions i universitats d'àmbit internacional.

L'equip emprenedor està format per Alberto Coronas, catedràtic del Departament d'Enginyeria Mecànica; Joaquín Rodríguez i Juan Manuel Rodríguez, professors de la URV; Marta Moya, doctorada per la Universitat i membre del Departament d'Enginyeria Mecànica, i José Julio Moya, procedent d'una llarga trajec-

tòria i experiència empresarial. La vinculació d'aquesta empresa amb la Universitat és el resultat del treball amb el grup d'investigació d'Enginyeria Tèrmica Aplicada Crever, dirigit per Alberto Coronas. Aquest grup compta amb personal molt qualificat, amb un alt nivell de coneixement científic que ha motivat la creació de l'empresa.

L'Àrea d'Emprenedoria de la Fundació URV va assessorar i acompanyar el projecte en el procés de constitució de l'empresa.

Presentació de la sèrie televisiva *Fent goma*

La sèrie documental *Fent goma. Un passeig audiovisual pel Reus dels 60 i 70*, que han fet estudiants de Periodisme, es va presentar el 19 de setembre al vespre a la seu de la Fundació Privada Reddis. La tasca és resultat del conveni de col·laboració entre la Reddis, la URV i Iniciatives de TV (Canal Reus TV).

Les seves autores, Anna Fortuny, Patricia García, Carlota Moragas i Maria Sabaté, van presentar aquest treball acompanyades del president de la Fundació Privada Reddis, Valero Camps; de la vicerectora de Docència i EEES de la URV, Maria Marquès, i de la directora de Canal Reus TV, Alba Tosquella.

El títol de la serie documental *Fent goma*, reproduceix l'expressió col·loquial que s'utilitzava al Reus dels anys seixanta per passejar pels carrers de Llovera i Monterols amunt i avall, avall i amunt. Fer aquest recorregut era la manera de relacionar-se i també de flirtejar dels joves del moment. Les autores fan descobrir aquesta expressió com un joc als telespectadors al llarg dels capítols.

Aquest espai televisiu reviu, en nou capítols, diferents àmbits d'aquelles dues dècades de la mà dels joves de l'època. Els temes que es tracten són la base aèria, el comerç, la dona, la infància, la immigració, Salou, la joventut i l'esport. El record d'aquells anys no hauria estat possible sense l'ús de les imatges d'arxiu cedides pel Centre de la Imatge Mas Iglesias de Reus.

Les autores són estudiants dels darrers cursos de Periodisme i les ha assesso-

rat el professor del Departament d'Estudis de Comunicació Antoni Pérez-Portabella.

El conveni a tres bandes que dona suport al projecte té l'objectiu d'incentivar la incorporació al mercat laboral d'estudiants de Comunicació, mitjançant activitats d'aprenentatge i servei vinculades amb la promoció i la divulgació de les realitats socioeconòmiques i socioculturals de la ciutat de Reus.

EL PALAU FIRAL DE TARRAGONA I LA URV FORMALITZEN UN CONVENI

L'Empresa Municipal de Desenvolupament Econòmic de Tarragona SA i la URV van subscriure al febrer un conveni que estableix el marc de col·laboració entre totes dues institucions, per utilitzar les diferents sales i instal·lacions del Palau en la realització d'activitats acadèmiques universitàries d'interès per a la ciutat, amb descomptes especials sobre les tarifes vigents.

En definitiva, el document reforça la relació mantinguda durant els dar-

ers anys entre totes dues entitats, a fi que puguin treballar conjuntament, més còmodament si cal, per assolir un objectiu comú: que Tarragona sigui la seu d'importants esdeveniments acadèmics, congressos i jornades d'àmbit estatal i internacional. El conveni té una durada de tres anys prorrogable anualment.

UN ACORD IMPULSARÀ UNA TELEVISIÓ PER INTERNET

La Fundació Europea per a la Societat de la Informació i l'Administració Electrònica i la URV van signar l'1 de juny un conveni per impulsar una televisió per Internet.

El canal l'impulsarà i gestionarà el Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud (CEICS), agregació estratègica de diverses entitats i estructures de docència, recerca, transferència de coneixement i el sector productiu del sud de Catalunya, que té l'objectiu d'esdevenir un referent internacional en els àmbits de la química i l'energia, la nutrició i la salut, el turisme, l'enologia i el patrimoni i la cultura.

El canal serà un dels instruments de comunicació del CEICS per divulgar les seves activitats científiques i institucionals.

Beca URV-IRTA de recerca en aqüicultura

L' 11 de juliol Josep Maria Monfort, director general de l'Institut de Recerca i Tecnologia Agroalimentàries; Amador Fraile, director de convenis a l'Estat espanyol de Santander Universidades, i Francesc Xavier Grau, rector de la URV, van signar un conveni gràcies al qual l'IRTA i la URV, d'una banda, i Santander Universidades i la mateixa URV de l'altra, es van unir en un mateix programa de suport al personal d'investigació i formació.

Les beques que s'atorguen són el resultat de la col·laboració entre la URV i l'IRTA per crear un programa d'estudis de postgrau en l'àmbit de l'aqüicultura i els ecosistemes aquàtics, a partir del centre de Sant Carles de la Ràpita, i de la col·laboració URV-Banco Santander per desenvolupar un pla de recerca específic de la Universitat.

A més, ja s'ha concedit la segona beca de quatre anys de durada per realitzar el doctorat: "L'estudi dels sedi-

ments del tram final del riu Ebre i del seu delta". El projecte de tesi, seleccionat entre més de 100 candidats, desenvoluparà tecnologies noves que incrementaran el coneixement científic de la zona, i també es podran aplicar en la millora del control sanitari de la fauna bivalve que abasta una important indústria alimentària.

Aquesta col·laboració finançada a tres bandes preveu arribar a tenir fins a quatre beques de doctorat actives cada any, i s'emmarca en el projecte d'atracció de talent del Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud, en el qual participen la URV i l'IRTA, entre altres institucions.

SUPORT RECÍPROC DEL COL·LEGI D'INFERMERIA I LA URV

La presidenta del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Tarragona, Anna M. Pedraza, i el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, van signar el 10 de maig dos convenis de cooperació. El primer estableix el marc general per al treball conjunt i l'altre és específic per a una primera acció.

El conveni marc preveu l'intercanvi d'informació sobre les activitats d'interès mutu i permet d'ara endavant concretar col·laboracions acadèmiques, professionals o de recerca, entre altres, a través de convenis específics. Té una durada de tres anys, prorrogable automàticament per períodes anyals.

El primer dels específics signat permet als membres del Col·legi accedir al

CRAI (Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació), un dels serveis del qual és el de biblioteca i documentació, en les mateixes condicions d'ús i préstec de materials que la resta de persones usuàries del servei. Els col·legiats estan específicament interessats en els fons bibliogràfics especialitzats en salut.

L'EMPRESA DE SALUT ANIMAL BIOVET I LA URV INICIEN LA COL·LABORACIÓ

El conseller delegat de Biovet, Jaume Borrell, i el rector de la URV, Francesc Xavier Grau, van subscriure un conveni marc de col·laboració el 31 de maig. L'empresa Biovet, productora de fàrmacs i components alimentaris amb seu a Constantí, té una llarga trajectòria en el món de la salut animal. L'acord permetrà desenvolupar con-

juntament projectes de recerca i innovació, així com tirar endavant línies de col·laboració per incorporar estudiants i titulats de la Universitat a estades en pràctiques i o bé a la plantilla.

SIGNAT UN CONVENI AMB L'ASSOCIACIÓ DE CONCERTS DE REUS

L'Associació de Concerts de Reus i la URV van subscriure un conveni marc de col·laboració el 27 de juliol al Rectorat. L'objectiu de l'acord és intercanviar informació sobre les activitats d'interès mutu.

El document signat, per tres anys prorrogables, permet establir convenis específics per dur a terme col·laboracions concretes.

S'impulsa l'Aula URV-Col·legi d'Economistes de Catalunya

El Col·legi d'Economistes, representat pel degà, Joan B. Casas, i la URV, pel rector, Francesc Xavier Grau, van signar un conveni marc de col·laboració, el 21 de juliol gràcies al qual es crearà l'Aula Universitat Rovira i Virgili-Col·legi d'Economistes de Catalunya.

El document estableix les bases col·laboració en qüestions d'interès comú, relacionades amb l'àmbit de l'economia i l'empresa. L'acord estrena la cooperació entre ambdues entitats, que ja ve de lluny i s'ha concretat en diferents accions des de l'any 1994 mitjançant la qual es comprometen a fer difusió recíproca de totes les activitats que organitzin totes dues.

Actualment el Col·legi, que compta amb més de 6.200 persones dedicades professionalment als diferents vessants de l'economia, es configura com un centre de formació i reciclatge dels economistes i com un fòrum d'opinió obert a la societat en general, ja que ofereix activitats serveis molt diversos.

La FCEE imparteix les titulacions que donen accés a la professió d'economista i, per tant, forma els futurs col·legiats: llicenciats en Administració i Direcció d'Empreses i Economia, i graduats en Finances i Comptabilitat, Administració i Direcció d'Empreses, i Economia.

Ambdues parts s'han compromès a crear l'Aula URV – CEC, en el marc de la qual s'organitzaran conjuntament acti-

vitats acadèmiques, de temàtica econòmica i empresarial que siguin d'interès per a la societat, i també cursos de formació.

Gràcies al conveni, la FCEE disposa d'un mínim de 25 beques d'assistència gratuïta a la Jornada dels Economistes, per distribuir entre els estudiants.

D'altra banda, el professorat de la Facultat que sigui llicenciat o doctor en alguna de les titulacions que donen accés a la professió d'economista, podrà beneficiar-se de diversos avantatges. Els docents podran formar part del CEC com a membres associats sense haver d'abonar la quota d'entrada ni la quota anual, i podran assistir a jornades, cursos i seminaris del CEC amb un descompte del 10% sobre el preu de no col·legiat. En el cas que els membres associats vulguin passar a ser col·legiats de ple dret i, en conseqüència, utilitzar la denominació d'economista i fer ús de tots els serveis que el CEC ofereix, tindran exempció de la quota d'entrada.

Es reforça la col·laboració amb Santander Universidades

El president del Banco Santander, Emilio Botín, i el rector, Francesc Xavier Grau, van signar a finals de l'any passat un conveni de col·laboració entre la Divisió Global Santander Universidades del banc i la Universitat. El vincle entre ambdues institucions, establert el 2002, es va reforçar amb la firma d'aquest conveni. El suport al programa Mesa Socioeconòmica del Camp de Tarragona, l'objectiu del qual és fomentar la competitivitat, la productivitat i la qualitat de l'ocupació a la zona, constitueix una de les principals línies de col·laboració.

Banco Santander ajudarà també el pla propi d'investigació de la Universitat,

destinat sobretot a grups o equips de recerca nous per al desenvolupament de les seves activitats. L'entitat bancària col·labora en les excavacions que codirigeix Eudald Carbonell, professor de l'Àrea de Prehistòria de la URV, a la serra d'Atapuerca.

El banc i la institució acadèmica treballen conjuntament per posar en marxa programes de mobilitat universitària per a l'intercanvi d'estudiants i docents amb nombroses universitats llatinoamericanes i europees. Entre les iniciatives, destaca el programa de beques de mobilitat Banco Santander. A través de la Divisió Glo-

bal Santander Universidades, les activitats del qual vertebraran l'acció social del banc, li permeten mantenir un vincle estable amb 900 institucions acadèmiques d'Amèrica, Espanya, Xina, el Marroc, Portugal, el Regne Unit, Rússia i Singapur.

El 2010 el banc va col·laborar en la II Trobada Internacional de Rectors Universitat, que va tenir lloc a Guadalajara (Mèxic) els dies 31 de maig i 1 de juny, amb el lema "Per un espai iberoamericà del coneixement socialment responsable", en la qual més de mil institucions educatives van debatre sobre la universitat del futur.

DES DEL 29 D'AGOST

El campus Terres de l'Ebre estrena edifici

El nou edifici del campus Terres de l'Ebre va obrir les portes el 29 d'agost, a punt per rebre la comunitat universitària que va iniciar el curs el 6 de setembre. El campus, al costat del riu Ebre (avinguda de Remolins, 13-15) ocupa 11.000 m² i és capaç d'acollir un miler de persones.

Amb aquesta estrena, culmina la creació del campus Terres de l'Ebre de la URV. Està emplaçat entre el marge del riu i el barri de Remolins. El projecte és dels arquitectes Joan Ravetllat, Carme Ribas i Josep Ferrando.

A mig camí entre el parc i la ciutat, la proposta arquitectònica pretén fer possible i amable la transició entre el que és natural i artificial. El nou edifici està entremig dels arbres, per permetre una fàcil integració amb l'entorn del parc. Però també ofereix una façana urbana més compacta, que es relliga amb la topografia urbana de Tortosa.

És visible des del castell i el pont, i des de la part alta de la ciutat la coberta esdevé un element característic. Contràriament al que representaria un edifici barrera, la disposició facilita els recorreguts en diagonal i estableix relacions des del parc cap a l'avinguda de Remolins i des de la ciutat cap al nou recinte firal.

La superfície construïda és de 9.835,80 m². A la planta baixa estan instal·lats els serveis generals, com el Centre de Recursos per a l'Aprenentatge i la Investigació

(CRAI) amb la Biblioteca, els serveis de gestió acadèmica i la cafeteria. La segona planta es dedica a aulari; la tercera, a activitat de consulta i als despatxos del professorat, i l'espai de la quarta planta és per a les activitats de recerca i la direcció del campus.

En aquest curs s'hi imparteixen els graus d'Infermeria, d'Educació Infantil, de Primària i d'Administració i Direcció d'Empreses, a més dels màsters d'Envel·liment i Salut i el de Formació del Professorat d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'idiomes.

Construcciones PAI SA s'ha encarregat de les obres i el cost total del nou equipament universitari és de 15 M€, a càrrec de la Generalitat.

L'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura es trasllada a la nova seu

La comunitat universitària d'Arquitectura ja disposa del nou emplaçament enllestit, amb façana a l'avinguda de la Universitat del campus Bellissens de Reus. Aquest ensenyament va començar fa cinc anys a la URV, i s'ha impartit fins ara a l'edifici pròxim de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales.

L'edifici de l'ETSA és un projecte redactat per l'arquitecte Franc Fernández i el despatx d'arquitectes Bardají i Teixidor, amb la col·laboració dels arquitectes Jordina Ginesta i Jordi Sancho. Preveu les necessitats específiques de l'ensenyament d'Arquitectura, com un taller de maquetes i sala d'exposicions, tallers de projectes i aplicacions gràfiques, a més de les aules teòriques, grà-

fiques, seminaris i despatxos convencionals.

L'Escola disposa de 5.000 m² construïts, distribuïts en tres edificis longitudinals. Estan organitzats al voltant de dos patis arbrats, protagonistes des de l'interior. Consten de planta subterrània i fins a tres plantes d'alçada. Un edifici està dedicat als tallers, el cos central està destinat a aules i l'altre l'ocupen els despatxos. Durant aquest curs hi haurà 400 d'estudiants i està previst que l'Escola aculli el nou ensenyament d'Enginyeria de l'Edificació al curs 2012-13.

L'empresa Garcia Riera SL n'ha fet les obres, per un valor de 4,7 M€. La construcció del nou edifici ha estat possible

gràcies a la col·laboració de l'Ajuntament de Reus, que ha assumit els costos de la redacció del projecte, així com dels permisos, llicències i de la direcció d'obres, amb la Generalitat. Amb aquesta nova edificació continua la configuració del campus universitari de Bellissens.

Un taller vertical, primera activitat acadèmica

Els dies 7, 8 i 9 de setembre es va impartir un taller vertical adreçat a tots els estudiants i professors, que va consistir en un exercici de comprensió de l'edifici. Es tractava d'una introducció al mateix edifici de l'Escola des de diferents visions arquitectòniques. Els joves es van distribuir per grups mixtos, de tots els cursos, i en van treballar diferents aspectes.

La pensadora Gayatri Spivak, doctora honoris causa

L'acte d'investidura de la pensadora i professora de la Universitat de Columbia es va celebrar el 13 de maig al Paraninfo de la Universitat. Nascuda a l'Índia, Spivak és molt coneguda perquè ha criticat el llegat del colonialisme. La seva teorització i les seves traduccions incideixen en les persones que estan marginades i privades dels seus drets per les cultures occidentals dominants.

La professora Spivak (Calcuta, 1942) va obtenir la llicenciatura en Llengua anglesa al Presidency College de la seva ciutat el 1959 i el doctorat en Literatura Comparada a la Universitat Cornell el 1967. Al llarg de la seva trajectòria intel·lectual, ha estat mereixedora de doctorats honoraris de la Universitat de Toronto, de la Universitat de Londres i de l'Oberlin College.

Autora d'una trentena de llibres, el 1997 va fundar el projecte sense ànim de lucre "Pares Chandra and Sivani Chakravorty Memorial Education Project", per oferir educació primària als infants d'algunes de les regions més pobres del planeta. Actualment aquest projecte té escoles en àrees rurals de Bengala Occidental, a l'Índia.

En l'acte d'investidura com a doctora honoris causa, van apadrinar Gayatri Spivak els professors Liz Russell i Anthony Pym, del Departament d'Estudis Anglesos i Alemanys, promotor de la investidura. A la mesa presidencial, amb el rector, Francesc Xavier Grau, i el secretari general de la URV, Antoni González Senmartí, hi va ser també el degà de la Facultat de Lletres, John Style.

En el discurs de presentació de la candidata, Liz Russell va destacar que aquest doctorat honoris causa tenia un marcat caràcter interdisciplinari i intercultural. La nova doctora de la URV ha fet molts viatges planetaris, físicament i intel·lectualment, a coor-

denades culturals molt diferents de la seva per entendre l'altre. Ha teoritzat sobre el feminisme i la subalternitat (basada en el concepte de subaltern) utilitzant el mètode deconstructivista i sobre la traducció de textos, una manera de conèixer els altres.

Manté un compromís amb la política mundial, defensant un espai de responsabilitat basat en l'ètica i defensa l'ètica de l'essencialisme estratègic. Ha escrit sobre la injustícia ecològica, el capitalisme electrònic, els terroristes fanàtics i també sobre l'amistat, la responsabilitat i molts altres temes. Gayatri Spivak està considerada una celebritat acadèmica i les seves teories han provocat sempre polèmica, fet que, segons declara ella mateixa, "la satisfà de manera inquietant".

Un cop investida, la pensadora índia va titular el discurs d'acceptació de la distinció "Gènere i traducció en la utopia global". La investidura coincidia amb el vuitè aniversari de la mort de la seva mare, la qual va recordar com "una intel·lectual per dret propi", una

educadora que als 24 anys va cursar un màster a l'Índia del 1937. El seu pare, cirurgià civil amb els britànics, fou marginat perquè no va voler aportar proves falses a favor de l'agressor en un cas de violació.

Gayatri Spivak va recordar la seva primera visita a Catalunya. L'any 1963 va ser a les Cases d'Alcanar, on va llegir el llibre *Homenatge a Catalunya*, de George Orwell, quan el català estava prohibit, i va remarcar l'energia de la lluita per la llengua del país i la reflexió duta a terme sobre la traducció de textos.

El rector, Francesc Xavier Grau, va expressar la idea que el reconeixement selectiu i judicis dels doctors honoris causa que s'incorporen al Claustre defineix també la manera de ser de la URV. A través dels seus treballs de literatura comparada, sobre les relacions Orient-Occident focalitzades entre l'Índia i els Estats Units, i molts altres, ha fet aportacions teòriques substancials al pensament actual.

Antoni Brufau imparteix la lliçó inaugural del curs 2011-12

Antoni Brufau, president executiu de Repsol YPF, va ser la personalitat escollida enguany per pronunciar la lliçó inaugural del curs acadèmic 2011-12, que va tenir lloc a l'Aula Magna del campus Catalunya el 29 de setembre. El títol de la lliçó va ser: "Universitat i innovació, motors per a una química competitiva i sos-

tenible". Durant l'acte també es van entregar diferents premis a la comunitat universitària, i el rector, Francesc Xavier Grau, va pronunciar el discurs amb les prioritats i els reptes per al curs que ja ha començat.

El rector va voler expressar un sentit record pels membres de la comunitat

que han mort, els estudiants Estela Caldach, Cristina Monclús, Josep Condom, Hèctor Huguet i la tècnica Arantxa Orejón. Els temes del discurs van ser la situació econòmica de la URV, la demanda creixent de serveis universitaris per part de la societat, la reforma dels estudis del doctorat, el Campus d'Excel·lència Internacional Catalunya Sud (CEICS) i les infraes-

structures encara pendents a la Universitat. També es va referir al bon posicionament de la universitat catalana en recerca i sobretot, al repte del canvi de governança de les universitats.

De la situació econòmica, Grau va recordar que el Govern ha plantejat una retallada en les transferències de l'any 2011 d'aproximadament el 16% sobre la quantitat realment transferida el 2010, una xifra que porta el finançament de la universitat catalana als nivells de l'any 2006. El rector, però, va enviar un doble missatge a la comunitat universitària: de reconeixement i de felicitació per la feina feta fins ara i també de tranquil·litat, afirmant que la URV es troba en condicions de garantir el desenvolupament normal de totes les seves missions i l'acompliment de tots els compromisos.

El personal de la Universitat rep diferents premis

En l'acte d'inauguració de curs es va lliurar el premi del Consell Social a la Qualitat i millora contínua de la gestió administrativa i tècnica del personal d'administració i serveis. També es va entregar la Medalla de la URV a divuit persones que s'han jubilat i una distinció a les persones que han complert 25 anys de serveis a la institució.

El premi va ser per al treball "Sistema de gestió de cita prèvia", presentat per Josepa Gallofré, Xavier López i Luís Miguel Sanz, dels serveis de Gestió Acadèmica i Recursos Informàtics i TIC, els quals van rebre un certificat.

Enguany la Medalla de la Universitat l'han rebut Juan Francisco Alcina, Albert Bordons de Porrata-Doria, Francesc Castells, Maria Dolors Cid, Francisco Javier Faci, Saturnino Gimeno, Antonio Labad, Maria Pilar Monje i Virtudes Rodero.

La llista de persones jubilades continua amb Josep Maria Roig, Joan Salvadó, Pilar Sardà, Carme Vives, Julián Zubimendi, Maria Rosa Aparicio, Maria del Carme Conde, Vicente Antonio Martínez Abascal i Josep Oliveras.

Nou membres de la Universitat van rebre la distinció dels 25 anys de serveis: Ariadna Casals, Roser Domènech, Zoe Magí, Montserrat Pallàs, Josep Oriol, Juan Carlos Ronda, Olga Segú, José Luis González i Maria Rosa Iglesias.

La URV premia 24 estudiants

En el mateix acte 22 estudiants dels diferents ensenyaments i centres van obtenir el premi extraordinari de final d'estudis 2009-10, i dos estudiants, en les categories masculina i femenina, van ser els millors esportistes de la Universitat en el curs passat.

Compareixença del rector de la URV al Parlament de Catalunya

La compareixença del rector va ser davant la Comissió d'Ensenyament i Universitats per informar sobre les polítiques d'universitat, recerca i innovació. Ho va fer juntament amb els rectors de la Universitat de Lleida i de Girona.

El rector de la URV va presentar el document *La universitat pública catalana d'avui. Dimensió, eficàcia i eficiència*. En el document, el rector Grau dona resposta amb dades comparatives a les principals preguntes sobre el sistema universitari que hi ha damunt la taula de les administracions públiques i són motiu de debat públic.

Aquestes preguntes són: hi ha massa universitats a Catalunya?, s'ha anat massa lluny amb l'esforç d'extensió del sistema universitari arreu de Catalunya?, és massa cara la universitat catalana per als recursos públics que tenim?, és ineficaç (no fa prou bé la seva feina) la universitat catalana?, és ineficient en l'ús dels recursos públics?

En síntesi, el document descriu, amb dades públiques, la dimensió del sistema universitari català en relació amb la d'altres països, amb quins recursos públics treballa i quins resultats obté. Segons l'informe, l'objectiu és ajudar a construir una opinió fonamentada sobre l'eficàcia i eficiència en la formació, la investigació i la transferència de coneixement, a partir d'algunes conclusions.

El sistema català d'universitats públiques és el més compacte de l'Europa occidental (UE15). El nombre d'universitats de recerca a Catalunya en relació amb la seva població és el segon més petit d'Europa. La mitjana de la UE15 estableix una universitat pública per cada 750.000 habitants, un 25% inferior a la proporció de Catalunya.

La inversió pública en el sistema universitari català és de les més baixes de l'Eu-

ropa occidental i està per sota de la mitjana espanyola en termes d'inversió per població o d'inversió per PIB. El cost públic de formació dels estudiants a Catalunya, el mateix que a Espanya, de 5.550 € per estudiant, és també dels més baixos de la UE15. Bàsicament, la meitat que a França, Holanda o Finlàndia.

L'informe afegeix que la producció científica catalana, que descansa en un 60% a

les universitats públiques, té un bon nivell de qualitat i en magnitud situa Catalunya en el 23è lloc del món i en el lloc 12è en productivitat per habitant.

Les universitats catalanes encapçalen la producció, l'impacte i la productivitat científica en el sistema espanyol. En termes de productivitat científica (producció per euros d'inversió pública), es comparen favorablement amb les europees de primer nivell en els rànquings internacionals.

L'informe afirma, doncs, que no hi ha massa universitats a Catalunya, ni s'ha anat massa lluny amb l'esforç d'extensió del sistema públic arreu del país. La universitat catalana és comparativament econòmica i, atès que la seva feina és valorada positivament pels destinataris (estudiants, ocupadors i comunitat científica internacional), es conclou que és molt eficient en l'ús dels recursos públics. Catalunya té un bon sistema universitari públic que encara s'ha de desenvolupar en dimensió, sobretot en recursos humans, per poder créixer en impacte de la seva activitat científica i situar-se definitivament entre els millors sistemes públics d'Europa.

El Consell Social defensa l'informe

El Ple del Consell Social va acordar durant la segona quinzena de juliol donar suport a l'estudi *La universitat pública catalana d'avui. Dimensió, eficàcia i eficiència* i fer-ne difusió.

El president del Consell Social, Àngel Cunillera, va enviar una còpia de l'estudi a més de quaranta responsables d'institucions de les comarques de Tarragona, entre els quals hi ha alcaldes, presidents de consells comarcals, organitzacions empresarials i sindicals i col·legis professionals.

Amb el document s'adjunta una carta en què el president del Consell asse-

gura que "l'estudi respon de manera molt fonamentada a cinc qüestions, la resposta a les quals és clau a l'hora de valorar el present de la nostra Universitat i decidir-ne el futur. De les dades en resulta de manera clara que el discurs pessimista que sovint sentim o llegim no té cap raó de ser, que la nostra universitat és eficaç i és eficient".

Cunillera conclou que "apostar pel creixement de la URV en recerca, docència i transferència de coneixement no només és necessari sinó que també és possible" i acaba fent una crida: "Us demano el vostre suport i defensa, si així fos convenient."

La URV i VITEC s'integren a la Plataforma Tecnològica del Vi

La Plataforma Tecnològica del Vi (PTV) és un espai de trobada dels agents de tot l'Estat, que es vol convertir en una xarxa de cooperació empresa-ciència i d'aquesta manera incrementar la competitivitat del sector. La Facultat d'Enologia de la URV ocupa una de les vocalies del Consell Rector i VITEC lidera un dels nou grups que impulsen projectes d'R+D+I.

La Plataforma pretén definir una estratègia comuna en el camp de l'R+D+I, comptant amb un lideratge empresarial, i incrementar la competitivitat del sector identificant quines són les necessitats i els reptes tecnològics actuals. Per dur-ho a terme aportarà iniciatives innovadores per fer esdevenir el sector vinícola un referent tecnològic a escala internacional.

Al juliol passat es va presentar l'entitat, que té el suport del Ministeri de Ciència i Innovació, i ja se n'ha aprovat l'estructura organitzativa, el funcionament i el contingut dels plans estratègics d'innovació que s'elaboraran i han de definir les línies de recerca-desenvolupament i innovació dels propers anys.

El Parc Tecnològic del Vi-VITEC de Falset liderarà un dels nou grups de treball que constituïran el nucli executiu de la PTV. VITEC proposa desenvolupar, junt amb la Universitat del País Basc, la creació d'un panel de degustadors acreditat que permeti que els cellers, els proveïdors del sector vitivinícola i els organismes reguladors puguin avaluar la qualitat i les característiques organolèptiques del vi, assegurant l'objectivitat dels resultats.

En aquest projecte s'hi integraran altres centres, com la Universitat de Lleó, la Universitat Politècnica de Madrid i la Universitat de Burgos. Els grups de treball generaran els projectes d'R+D+I i a curt-mitjà termini aportaran solucions tecnològiques en l'àmbit de la recerca aplicada, desenvolupament empresarial o innovació tecnològica.

La plataforma té més de 200 entitats adherides, de les quals més del 50% corresponen al sector empresarial, un 37%, a l'àmbit científic, i un 10%, a representació d'altres àmbits com ara consells reguladors, confederacions de cooperatives, consultors, etc.

El web de la URV, en llengua xinesa

La Universitat Rovira i Vigili fa accessible als estudiants xinesos la informació del web, la porta més important d'entrada a la institució des de la xarxa. Cada any prop de 200 joves de la Xina escullen la Universitat com a centre de formació.

La pàgina del web adreçada al col·lectiu xinès conté la informació essencial perquè més joves d'aquell país puguin conèixer les opcions que ofereix la Universitat, els serveis que estan a la seva disposició, les condicions de

la seva estada i l'experiència dels estudiants que ja han estat a la URV.

Hi ha informació sobre les característiques de la institució, els serveis (per als tràmits legals, l'allotjament, la cultura, els esports, la targeta d'estudiant o els mentors); el context i territori (per conèixer la zona on està situada), i el testimoni d'altres persones que s'han decidit per fer una estada a Tarragona, les seves impressions, aspectes positius i dificultats que hi troben. Cada apartat disposa d'una breu traducció al castellà.

Lliurament de diplomes als estudiants xinesos de la URV

L'entrega dels diplomes del curs 2010-11 als joves procedents de la Xina que han estudiat a la URV es va fer el 7 de juny a l'Aula Magna del campus Catalunya. 168 alumnes van superar amb èxit els estudis en tres programes diferents: el curs universitari de Llengua i Cultura Hispànica, el curs intensiu d'Espanyol Intermedi i el curs d'Especialització en Llengua Espanyola.

Vuit joves representants de les diferents universitats que mantenen conveni de col·laboració amb la URV van protagonitzar els parlaments i després es van projectar imatges sobre la seva estada.

LLIURATS A 225 PERSONES ELS DIPLOMES DE TÍTOLS PROPIS DE POSTGRAU

Els diplomes de les 225 persones que han fet formació continuada i han seguit cursos i màsters a la Universitat es van lliurar al Centre de Formació Permanent de la Fundació URV a Reus el 16 de juny. L'escriptora Neus Arqués hi va impartir una conferència.

ESTÀ COORDINAT PER LES PROFESSORES SARA PUJOL, MARÍA HERRERA I ESTHER FORGAS

Premi Vicens Vives al programa formatiu d'estudiants xinesos

Aquest programa formatiu, coordinat per les professores Sara Pujol, María Herrera i Esther Forgas, va rebre el 7 d'octubre el guardó col·lectiu d'aquest premi a l'excel·lència en la docència, durant l'acte d'inauguració de curs de la universitat catalana. Aquesta distinció l'atorga cada any la Generalitat per honorar el professorat i els departaments universitaris, es va crear l'any 1996 i té com a finalitat premiar l'excel·lència en la docència universitària. Cada distinció Vives, tant individual com col·lectiva, està dotada amb 20.000 euros. El premi s'ha de destinar a projectes d'innovació o de millora docent, a decisió de les persones guardonades.

Els antecedents del programa per als estudiants xinesos són els convenis de

col·laboració entre la URV i diverses universitats d'aquell país, acció decisiva que ha fet possible l'èxit creixent de participació dels joves estrangers als cursos que s'han anat oferint des de l'any 2005. Dels 16 alumnes del primer any s'ha passat als 188 del curs passat.

El Consell Social ja li va otorgar el premi a la Qualitat Docent. Aquests premis també van guardonar Antoni Pérez-Portabella, del Departament d'Estudis de Comunicació, per la proposta "Disseny i experimentació metodològica d'activitats d'aprenentatge i servei, aplicades a estudiants de Periodisme de la URV".

L'INSTITUT D'ESTUDIS CATALANS PREMIA JORDI GINEBRA

L'Institut d'Estudis Catalans va atorgar el premi Prat de la Riba a l'obra del professor de la URV Jordi Ginebra, que estudia les aportacions de Rovira i Virgili al moviment social i polític de principis del segle XX per convertir el català en la llengua nacional. La figura de l'historiador, polític i escriptor tarragoní dona nom a la Universitat pública del sud de Catalunya.

El llibre es titula *Llengua i política en el pensament d'Antoni Rovira i Virgili* (2006, beca Manuel de Montoliu de la Diputació de Tarragona). Presenta els avatars d'una història complexa, apassionant de seguir i rica en incitacions per a la reflexió sobre el present. També fa un estudi de lingüística interna i de lingüística externa que tracta la codificació i la descripció de la llengua catalana que va dur a terme Antoni Rovira i Virgili abans de les propostes normatives de Pompeu Fabra.

El premi Prat de la Riba es concedeix anualment a un llibre publicat durant els darrers cinc anys i està dotat amb 6.000 €.

ELS PROFESSORS RICARD MONCLÚS I ARANTXA VIDAL, PREMIS ACCID-ÒMNIUM

Els dos professors de la Facultat de Ciències Econòmiques i Empresariales han estat premiats *ex aequo* per l'Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció (ACCID) i Òmnium Cultural, per publicar materials docents i estudis de comptabilitat i direcció d'empreses en llengua catalana. Tot dos imparteixen docència de Comptabilitat i formen part del Departament de Gestió d'Empreses

L'obra guardonada ha estat *Lliçons de comptabilitat de costos*, de Publicacions URV (2010), corresponent al programa e-Eina (número 4 de la col·lecció) i revisada pel Servei Lingüístic de la Universitat.

SERGIO NASARRE, ASSESSOR DEL PARLAMENT

El catedràtic de Dret Civil de la URV Sergio Nasarre va comparèixer el 26 de juliol davant la Comissió de Justícia del Parlament de Catalunya per informar en qualitat d'expert sobre la crisi hipotecària, l'accés a l'habitatge i la dació en pagament.

La compareixença es va fer en el context dels treballs que aquesta Comissió està duent a terme per proposar una iniciativa legislativa sobre aquestes matèries al Congrés dels Diputats.

En la seva intervenció va explicar com està configurada la dació en pagament als Estats Units i a Europa i els seus efectes, les clàusules sòl i permutes financeres, el paper dels notaris en el procés hipotecari, la generalització i transparència de les subhastes i la limitació de les pràctiques que lliguin els consumidors a una sola entitat de crèdit.

S'entreguen els premis ACTIP de la Fundación Repsol

En l'acte de lliurament d'orles de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química, el dia 21 de juny, es van entregar els premis als treballs finals del curs Actualització Científicotècnica en la Indústria Petroleoquímica (ACTIP 2010-11), patrocinats per la Fundación Repsol. Edgar Jiménez, Miquel Gallardo i Francesca Clua van ser els guanyadors del primer premi, i cinc estudiants més, del segon.

El treball, de recerca i interdisciplinari, havia de tractar enguany sobre l'aire i la qualitat de vida. El primer premi, de 3.000 €, va ser per al treball "Una aproximación fotocatalítica a la degradación de NOx en núcleos urbanos", elaborat pel grup 1, format pels estudiants Edgar Jiménez, Miguel Gallardo i Francesca Clua.

El segon premi, de 1.000 €, es va repartir entre els grups 6, format per Oriol Queralt, Gerard Sendra i Iris Triguero, autors del treball "Estudio sobre la sustitución de combustibles fósiles por hidrógeno en automóviles", i el grup 7, integrat per Arantxa Just i Najat El Housni, pel treball "Partículas en suspensión en Tarragona ¿un riesgo visible?".

Al curs, del qual s'impartia la desena edició i estava organitzat en tres mòduls, hi van participar una vintena d'alumnes de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química, de la Facultat de Química i els estudiants de Biotecnologia de la Facultat d'Enologia.

ANNACHIARA DEL PRETE I MERITXELL FERRÉ, PREMI M. HELENA MASERAS 2010

Annachiara del Prete va guanyar aquest premi sobre temàtica de dones i gènere en la modalitat de tesi doctoral, i Meritxell Ferré, en la de treballs de recerca de màster. Els guardons, convocats per l'Observatori de la Igualtat amb el suport econòmic de la Diputació de Tarragona, es van lliurar el 28 de juny.

El premi porta el nom d'una dona del territori, Maria Helena Maseras (Vilaseca, 1853- Maó, 1905), que va ser la primera d'accedir a les aules universitàries a tot l'Estat, on va estudiar Medicina.

La tesi doctoral guanyadora, d'Annachiara del Prete, és "La tecnología como herramienta de empoderamiento para el colectivo de mujeres mayores", i va rebre 2.000 € com a premi. El jurat va voler destacar la idoneïtat dels objectes d'estudi de les tesis doctorals presentades al premi, la

seva originalitat i el coneixement que aporten als estudis de dones i gènere.

El treball de recerca de màster guanyador, de Meritxell Ferré, porta per títol: "El camí de la transició a la democràcia: el moviment feminista a Catalunya (1975-1982)", pel qual va rebre 1.000 € de premi. Segons el jurat, el tema que estudia entronca plenament amb l'objectiu del premi perquè aprofundeix en l'estudi de les reivindicacions que han fet possible millorar la situació de les dones.

Pel seu valor, es va distingir com a finalista el treball "Matrimonios binacionales: un estudio multisituado de personas guatemaltecas casadas con personas extranjeras", de Clàudia María Anleu.

SANDRA FRAGOSO I SLAVINA STEFANOVA, GUARDONADES AMB EL PREMI D'ENOLOGIA JAUME CIURANA

Les dues joves van ser premiades ex aequo per la Facultat d'Enologia i l'empresa Rius i Rius. L'acte de lliu-

rament va es va fer el 2 de maig i va comptar amb una conferència de Manuel Colmenero, "In vino veritas". Les dues estudiants són les millors de la seva promoció. Sandra Fragoso, nascuda a Madrid, és llicenciada en Ciència i Tecnologia dels Aliments per la Universitat Autònoma de Madrid (UAM) i llicenciada en Enologia per la URV. Eslavina Estefanova és nascuda a Sofia (Bulgària), de nacionalitat sueca, és llicenciada en Biologia per la UB i ha cursat la llicenciatura d'Enologia a la URV. Ambdues han compartit el premi, de 3.000 €.

El conferenciant convidat, Manuel Colmenero, és director de l'empresa Ocio Vital-Food Wine Tours. El premi, que rep el patrocini de la consultora vitivinícola Rius&Rius, de Vilafranca del Penedès, busca fomentar l'estudi, l'aprofundiment, la recerca i el coneixement de les disciplines pròpies de la Facultat d'Enologia de la URV i alhora, reconèixer la figura de Jaume Ciurana, un dels grans enòlegs del país i primer director de l'INCAVI.

Carme Borbonès, al Consell Assessor de Polítiques Socials

Aquesta professora emèrita de Pedagogia ha estat nomenada, en qualitat d'acadèmica, membre i secretària del Consell Assessor de Polítiques Socials i Familiars de la Generalitat. És un òrgan col·legiat, assessor del president i del Govern, per impulsar el desenvolupament del sistema de benestar social i de la família.

de Benestar Social i Família, Josep Lluís Cleries.

En el decurs d'aquesta sessió constituent, Carme Borbonès, que forma part del Consell per l'àmbit acadèmic, en va ser nomenada secretària. La presidenta és Teresa Crespo, vice-

entades a impulsar un procés de desenvolupament del sistema de benestar social i de promoció de la família.

Té com a funcions: assessorar i informar sobre les qüestions que li plantegi el president o les persones titulars dels departaments competents en la matèria; proposar les actuacions o plantejaments que consideri adequats en funció de l'evolució social i econòmica, tot tractant d'anticipar-se a les necessitats de la societat; assessorar i donar suport, a petició del president, en processos de negociació que impliquin la participació del Govern o del Parlament en institucions de l'Estat o organitzacions internacionals, i portar a terme, directament o amb el suport d'analistes externs, els treballs adequats per fonamentar les seves propostes.

Els vint membres d'aquest Consell Assessor provenen de l'àmbit associatiu, acadèmic, empresarial o professional. L'òrgan es va constituir el 26 de maig al Palau de la Generalitat, amb la presència del president Artur Mas i del conseller

Taula del Tercer Sector i presidenta d'Entitats Catalanes d'Acció Social (ECAS).

El Consell és un òrgan col·legiat que assessorarà el president de la Generalitat i del Govern en matèria de polítiques ori-

Mario Jiménez, d'Enginyeria Química, rep el premi Together with BASF

L'estudiant de l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química, Mario Jiménez va rebre el premi el 30 de juny de mans de Joan M. Garcia Girona, director de zona de l'empresa a Tarragona, pel seu projecte final de carrera que va dur a terme a la mateixa empresa. El projecte es denomina: "Augment d'un 15% de la capacitat del sistema de recuperació de dissolvents per a la primera etapa del procés de producció de kresoximetil".

En l'acte d'entrega del premi, que consisteix en 2.000 €, hi van ser presents els dos tutors del jove, Josep M. Chillida, durant la seva estada a BASF, i Josep Grau, professor d'Enginyeria Química a la URV; Emili Brau, responsable de Producció, juntament amb el director de l'ETSEQ, Josep Bonet, i el professor Francesc Castells, responsable de projectes del centre.

"Together with BASF" és una col·laboració entre BASF Espanyola SL i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química amb una llarga trajectòria. BASF acull estudiants universitaris durant l'últim any de carrera perquè facin pràctiques a les instal·lacions que té al polígon, al mateix temps que investiguen pel seu projecte final de carrera.

MARIA MARQUÈS, COPRESIDENTA DEL COMITÈ D'ENSENYAMENT I GENERACIÓ DE CAPACITATS DE L'ACADÈMIA DE DRET AMBIENTAL

Maria Marquès, professora de la Facultat de Ciències Jurídiques i vicerectora de Docència i EEES de la URV, ha estat nomenada copresidenta del Comitè d'IUCNAEL, la xarxa internacional dels departaments jurídics de les universitats i de les facultats de Dret que es dediquen a l'ensenyament i la recerca de dret ambiental.

L'Acadèmia té una secretaria mundial, localitzada a la Facultat de Dret de la Universitat canadenca d'Ottawa. Compta amb l'adhesió de 135 universitats de tot el món i amb la participació de més de 500 professors de Dret Ambiental. La Universitat n'és membre des del gener de 2009.

El Comitè d'Ensenyament i Generació de Capacitats és l'òrgan que proposa al consell de direcció d'IUCNAEL les línies estratègiques en matèria d'ambientalització curricular i qualitat docent en matèria de dret ambiental arreu del món i es fa responsable que s'executin.

Enologia, Infermeria i l'ETSEQ renoven càrrecs

Albert Mas

La Facultat d'Enologia, l'Escola Universitària d'Infermeria i l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química han triat nou degà i directors, respectivament en les darreres eleccions que s'han fet als centres. El Departament de Pedagogia i el de Química Física i Inorgànica també han escollit nou director. D'altra banda, hi ha hagut canvis al capdavant del Gabinet de Comunicació i Relacions Externes de la Universitat.

Albert Mas, degà d'Enologia

En substitució d'Albert Bordons, Albert Mas va ser escollit nou degà de la Facultat d'Enologia en les eleccions que es van fer el 6 d'octubre passat. Catequètic de Nutrició i Bromatologia, ja va ser responsable del centre de 1998 a 2001.

Entre altres objectius del programa d'actuacions, Albert Mas es proposa començar a treballar conjuntament amb altres departaments (Bioquímica i Biotecnologia) i grups de recerca interessats a crear l'Agrupació Estratègica de Biociències, com a associació docent i de recerca. Aquesta associació hauria de tenir una projecció forta a l'ensenyament secundari.

La Facultat s'ha d'aproximar al sector enològic i de les biociències i ha de tenir visibilitat aprofitant les plataformes existents. Es proposa també impartir assignatures o blocs d'assignatures en anglès, per poder fer-les atractives a

Roser Ricomà

l'alumnat internacional. I també vol afavorir la implicació de professorat i alumnat en la vida universitària del centre.

L'equip deganal que acompanya Albert Mas el componen: Olga Busto, vicedegana; M. Teresa Blay, responsable de l'ensenyament de Biotecnologia; M. Jesús Torija, responsable d'Enologia; Miriam Lampreave, secretària de Facultat, i Fernando Zamora, responsable del celler i els camps experimentals.

Roser Ricomà, directora de l'EUI

El 26 de setembre Roser Ricomà va ser escollida en votació nova directora de l'Escola Universitària d'Infermeria. La professora ja va ocupar aquest càrrec de 2004 a 2008 i substitueix Carme Vives, que ho ha estat de 2008 fins a l'actualitat.

Diplomada en Infermeria, Ricomà ha cursat el màster de Ciències de la Infermeria i és professora titular d'Infermeria Medicoquirúrgica del Departament d'Infermeria.

Josep Bonet, nou director de l'ETSEQ

A l'Escola Tècnica Superior d'Enginyeria Química, Josep Bonet va ser nomenat nou director en substitució de Ricard Garcia Valls. Bonet es va llicenciar en Ciències (secció Física) a la UAB (1986) i és doctor en Física per la UB (1992). Va iniciar l'activitat docent a la UPC i des de 1996 és professor a la URV.

Josep Bonet

En recerca es dedica a la modelització matemàtica de sistemes, sobretot la modelització molecular.

Pedagogia

El 28 de setembre també es van fer eleccions al Departament de Pedagogia. José Miguel Jiménez, fins ara vicedegà de la Facultat de Ciències de l'Educació i Psicologia, substitueix en el càrrec la professora Charo Barrios.

Departament de Química Física i Inorgànica

El 21 de setembre també es va decidir el nom del nou director del Departament de Química Física i Inorgànica. Es tracta de Josep M. Poblet, que ja havia encapçalat aquest departament de 1997 a 2003.

Ignasi Soler, cap de Comunicació

El periodista Ignasi Soler, que forma part del Gabinet de Comunicació i Relacions Externes, és el nou responsable de comunicació de la Universitat. Substitueix en el càrrec Josep M. Arias, que es va incorporar a mitjan octubre a l'Ajuntament de Reus com a director de Comunicació. Ignasi Soler treballa a la Universitat des de l'any 2002 i s'ha ocupat principalment de les relacions amb els mitjans de comunicació. El seu antecessor també hi va començar el mateix any i s'ha encarregat durant nou anys de la màxima responsabilitat de la comunicació a la institució.

Editat el *Repertori bibliogràfic de la literatura popular catalana: el cicle romàntic*

Carme Oriol i Emili Samper, del Departament de Filologia Catalana, són els editors d'aquest llibre electrònic, que forma part de la col·lecció Biblioteca Digital de Publicacions URV. És el resultat d'una obra col·lectiva i interuniversitària, fruit d'un projecte d'investigació coordinat per la URV.

Repertori biobibliogràfic de la literatura popular catalana: el cicle romàntic és fruit de la recerca realitzada pels investigadors Joan Armangué, de l'Arxiu de Tradicions de l'Alguer; Jaume Guiscafrè i Caterina Valriu, de la Universitat de les Illes Balears, i Carme Oriol, Josep Maria Pujol, Mònica Sales, Emili Samper i Magí Sunyer, de la URV.

Pretén fer accessible als investigadors la informació bibliogràfica i de contingut referida als estudis i les col·leccions

de literatura popular i folklore de l'àmbit català, així com els treballs biogràfics i crítics dedicats als seus autors i a les institucions més actives d'aquest període.

La investigació s'ha dut a terme en el marc del projecte d'R+D Repertori biobibliogràfic de la literatura popular catalana: el cicle romàntic (1778-1893), finançat pel Ministeri d'Educació i Ciència entre els anys 2006 i 2009 i coordinat des de la Universitat Rovira i Virgili. Aquest treball ha permès localitzar i inventariar una important quantitat de dades referides a les obres de la literatura popular catalana, als seus autors i recol·lectors, i a les institucions més representatives que hi van intervenir dins del període romàntic.

Les característiques i, sobretot, l'extensió del repertori han fet decidir els

autors per una edició electrònica. El llibre electrònic es pot descarregar i es pot adquirir en paper (sota demanda) a <http://www.publicacionsurv.cat/llobres-digital/biblioteca-digital/item/194-repertori>.

Publicat el llibre *Roosevelt, Franco and the End of the Second World War*

Aquest llibre, de recent aparició als Estats Units, és la traducció de l'obra *La batalla del wolframio. Estados Unidos y España, de Pearl Harbor a la Guerra Fría 1941-1947*, del professor Joan Maria Thomàs. Ha obtingut molt bones crítiques entre els historiadors nord-americans.

L'obra ha estat publicada per l'editorial Palgrave-Macmillan a Nova York. S'hi estudien les relacions dels Estats Units amb el règim de Franco durant els anys en els quals els EUA van participar en la Segona Guerra Mundial (1941-1945). Es complementa amb les relacions durant la primera postguerra (1945-47), fins a l'esclat de la Guerra Freda. L'obra en castellà és de l'editorial Cátedra.

La batalla del wolframí va ser la més important de la guerra econòmica lliurada pels nazis i els aliats a la península Ibèrica durant la Segona Guerra Mundial. El wolframí era un mineral estratègic essencial per als alemanys i els aliats van fer tot el possible per impedir que en comprès tot el que pretenia a Espanya.

Per forçar Franco a deixar de vendre wolframí a Alemanya, els aliats van arribar a tallar el subministrament de productes petrolers a l'Estat durant quatre mesos, de gener a abril de 1944. Aquest fet va provocar fortes tensions diplomàtiques i importants discrepàncies dins el mateix govern de la dictadura. Finalment, el règim franquista va cedir.

L'obra ha tingut molt bona acollida per part de la comunitat científica. Entre d'altres, el professor Stanley Payne (Universitat de Wisconsin) afirma que és un treball únic, ja que per primera vegada s'estudien les relacions EUA-Espanya durant la Segona Guerra Mundial. El professor Michael Seidman (Universitat de Carolina del Nord Wilmington) manifesta que Joan M. Thomàs, expert en el tema, ha escrit una obra mestra en les relacions EUA-Espanya.

El llibre és la segona part de *Roosevelt and Franco. From the Spanish Civil War to Pearl Harbor*, traducció a l'anglès de *Roosevelt y Franco. De la Guerra Civil a Pearl Harbor*, publicada el 2007 per Edhasa.

La publicació *Triangle* dedica el número 4 a *Mujeres*

El contingut general de la revista *Triangle* es dedica a la recerca en els àmbits del llenguatge, la literatura i la computació. A l'estiu del 2011 se n'ha publicat el número 4, que té com a editora M. José Rodríguez, i hi escriuen Gemma Bel, Coral Cuadrada, Esther Forgas, M. Dolores Jiménez, Inmaculada Rodríguez i la mateixa editora. L'objectiu de la revista, de Publicacions URV, és servir de mitjà de coneixement i transferència entre les persones i grups que treballen en els àmbits citats.

En el prefaci d'aquest volum, M. José Rodríguez Campillo explica que el propòsit és treballar/parlar de dones. S'hi reuneixen quatre treballs d'investigació de sis professores de la URV dedicades a l'estudi de les dones. La recerca que inclou la dimensió de gènere contribueix amb noves perspectives per entendre problemes antics, plantejar-ne de nous i fer avançar la investigació social.

Els treballs del llibre són aportacions individuals o col·lectives fetes a diferents investigacions; algunes preserven la memòria d'altres dones per evitar-ne l'oblit i d'altres estudien aspectes del paper que han desenvolupat o desenvolupen les dones en els progressos històrics, socials o culturals.

Coral Cuadrada és l'autora de la part "Mujeres y espacios", en la qual estudia els llocs destinats a homes i dones, des dels grecs, i els espais de dones i les dones amb espais. Esther Forgas escriu sobre la part que porta per títol "La imagen de las políticas en los medios de comunicación hispanos: el caso de Ségolène Royal", en la qual estudia com el sexe influeix en l'ús del llenguatge i mostra les desigualtats entre homes i dones.

Inma Rodríguez-Moranta ha escrit l'article "Nuevas luces sobre María Lejárraga (1874-1974). Unas traducciones en la sombra de 1907", en què es fa una revisió contundent de les pautes que han

reduit la vida i l'obra d'aquesta escriptora de La Rioja que va ser dramaturga, assagista i activa militant progressista, i M. José Rodríguez, Gemma Bel-Enguix, M. Dolores Jiménez López són autores del text "El disfraz varonil en el teatro español de los Siglos de Oro (XVI-XVII)". Hi estudien el canvi de gènere que practicaven al teatre els personatges femenins quan volien venjar la seva honra, i també l'obra de l'escriptora de l'època Ana Caro, que critica i qüestiona l'autoritat masculina.

Es fa una doble edició de cada volum amb una petita tirada en paper i una versió electrònica, que centra les esforços de la difusió dels textos, a <http://revista-triangle.blogspot.com>.

ES PRESENTA EL LLIBRE I EL DOCUMENTAL *CAMP D'ARJELERS (1939-1942)*

Felip Solé i Grégory Tuban són els autors del llibre *Camp d'Argelers (1939-1942)*, que es va presentar el 9 de maig a la sala de graus del campus Catalunya. Durant la presentació es va projectar el documental de TV3, del mateix nom que l'obra, amb les úniques imatges rodades al camp, gravades clandestinament. De 50 minuts de durada, es va emetre per TV3 i ha rebut diversos premis.

El camp de reclusió nord-català és avui una icona viva en la memòria col·lectiva catalana i espanyola, tant per a les famílies que han viscut en la Catalunya franquista com per a les exiliades. Més de la meitat de les famílies catalanes ha tingut un parent que va passar pel camp. Però

la història de l'espai continua sent desconeguda, més enllà de les paraules: "[...] El camp era sorra, només sorra; la tramuntana terrible que et marcava la pell; eren filats, quilòmetres de filats, i molta gana..."

El llibre és la suma de dos centenars de fotografies *perdudes*, procedents de mitja dotzena d'arxius, i també de centenars de documents que mostren la lògica concentracionària.

EDITADA L'OBRA *DONA I TREBALL*

En el marc del curs Dona i treball que es va impartir a la Universitat d'Estiu, Raquel Caso, cap del Servei de Promoció de la Igualtat de les Dones en el Treball, del Departament d'Empresa i Ocupació de la Generalitat, va presentar el llibre *Dona i*

treball. Una visió multidisciplinària (Arola Edicions, 2009), del qual és editora la professora del Departament de Psicologia de la URV Anna López, coordinadora d'aquest curs d'estiu.

El treball és fruit d'un procés interdisciplinari en què tenen a veure aspectes relacionats amb la investigació, la transmissió del coneixement i la formació dels estudiants. Recull les ponències, les taules rodones i els tallers impartits en edicions anteriors del curs, i s'estructura en tres grans apartats: la perspectiva institucional del món de les dones i el treball, la fonamentació teòrica dels avenços socials i laborals per a la dona del segle XXI, i les experiències concretes, adreçades a afavorir la inclusió de la dona en el mercat laboral.